

DOKUMENT IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju

Establishment and operation of "sample farms" with the aim of promoting agriculture in the
program area

Lendava, januar 2022

Investitor (prijavitelj): **POMURSKA MADŽARSKA SAMOUPRAVNA NARODNA SKUPNOST (PMSNS Lendava) / MURAVIDÉKI MAGYAR ÖNKORMÁNYZATI NEMZETI KÖZÖSSÉG (MMONK Lendva)**
Glavna ulica 124
9220 Lendava

Odgovorna oseba (prijavitelj): **Ferenc Horváth, predsednik**
(Žig in podpis)

Naloga: **DOKUMENT IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA (DIIP)**

Soinvestitor: **Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano**

Naslov projekta: **VZPOSTAVITEV IN DELOVANJE »VZORČNE KMETIJE« Z NAMENOM SPODBUJANJA KMETIJSTVA NA PROGRAMSKEM OBMOČJU**

Skrbnik investicijskega projekta (strokovni sodelavec, odgovoren za pripravo in nadzor nad pripravo investicijske, projektne, tehnične in druge dokumentacije): Zsuzsanna Bači, podpredsednica PMSNS

Predviden upravljavec investicije: **POMURSKA MADŽARSKA SAMOUPRAVNA NARODNA SKUPNOST (PMSNS)**

Dokument DIIP izdelal: **KGZS Zavod Murska Sobota**
Damjan Jerič, izdelovalec dokumenta DIIP

Kraj in datum izdelave: **Lendava, december 2021**

Na podlagi 20. člena Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (UL RS 60/2006, in 54/2010), sprejemamo

SKLEP

Potrdi se Dokument identifikacije Investicijskega projekta za celotno operacijo VZPOSTAVITEV IN DELOVANJE »VZORČNE KMETIJE« Z NAMENOM SPODBUJANJA KMETIJSTVA NA PROGRAMSKEM OBMOČJU, za katero se dodelijo sredstva iz naslova Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024, Podukrep 4.1.

Datum: januar 2022

Odgovorna oseba pri PMSNS (prijavitelj projekta)

Ferenc Horváth, predsednik PMSNS

KAZALO VSEBINE

1.	UVODNO POJASNILO	6
1.1.	Navedba investitorja, izdelovalcev investicijske dokumentacije in upravljavca investicije	9
2.	ANALIZA STANJA IN RAZLOGI ZA INVESTICIJSKO NAMERO	11
2.1.	Prikaz obstoječega stanja	11
2.1.1.	Obseg zemljišč v uporabi	11
2.1.2.	Struktura kmetijskih gospodarstev.....	13
2.1.3.	Vključenost kmetijskih gospodarstev v ukrepe Programa razvoja podeželja	14
2.1.4.	Raba kmetijskih zemljišč.....	15
2.1.5.	Povzetek stanja.....	17
2.1.6.	SWOT analiza	18
2.2.	Razlogi za investicijsko namero	19
3.	RAZVOJNE MOŽNOSTI IN CILJI INVESTICIJE	22
3.1.	Razvojne možnosti in namen investicije	22
3.2.	Cilji investicije	23
3.3.	Usklajenost z razvojnimi strategijami in politikami.....	24
4.	PREDSTAVITEV VARIANT	25
4.1.	Varianta 0 - brez investicije	25
4.2.	Varianta 1 - z investicijo.....	26
5.	INVESTICIJA IN INVESTICIJSKI STROŠKI	27
5.1.	Vrsta investicije	27
5.2.	Ocena stroškov investicije	27
5.2.1.	Ocena stroškov investicije po stalnih cenah.....	28
5.2.2.	Ocena stroškov investicije po tekočih cenah	30
5.2.3.	Upravičeni in neupravičeni stroški investicije	32
6.	OPREDELITEV TEMELJNIH PRVIN INVESTICIJE	33
6.1.	Strokovne podlage.....	33
6.2.	Urbanistična idejno programska in arhitekturna zasnova	34
6.2.1.	Vzorčna kmetija na osrednji lokaciji v Banuti.....	34

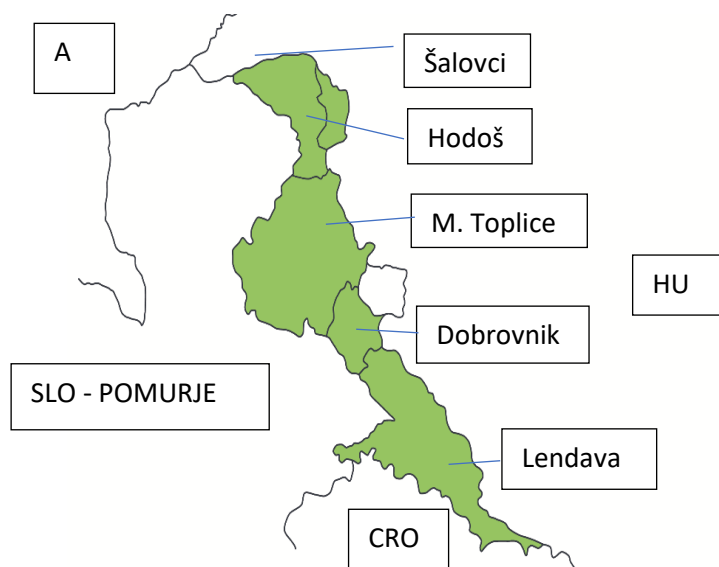
6.2.2.	Informacijsko-razvojno središče vzorčne kmetije	39
6.2.3.	Dislocirane lokacije in dejavnosti vzorčne kmetije.....	41
6.2.4.	Produksijske površine in črede.....	44
6.2.5.	Mehanizacija, tehnološko in funkcionalno opremljanje	45
6.3.	Opis lokacije.....	45
6.3.1.	Lokacija vzorčne kmetije v Banuti	47
6.3.2.	Lokacija informacijskega in raziskovalnega središča	48
6.3.3.	Dislocirana lokacija vzorčne kmetije v Dolgi vasi	49
6.3.4.	Dislocirana lokacija vzorčne kmetije v Domanjševcih	49
6.3.5.	Dislocirana lokacija vzorčne kmetije v Dobrovniku	50
6.4.	Ocena investicijskih stroškov s časovnim načrtom	50
6.4.1.	Dinamika investicijskih stroškov.....	50
6.4.2.	Terminski plan in faze izvedbe	52
6.5.	Varstvo okolja.....	52
6.6.	Kadrovsko organizacijska shema.....	53
6.7.	Viri financiranja	54
6.8.	Ocena ekonomske upravičenosti projekta.....	54
7.	UGOTOVITEV SMISELNOSTI IN MOŽNOSTI NADALJEVANJA POSTOPKOV	56

1. UVODNO POJASNILO

Programsko območje je narodnostno mešano območje v Pomurju, kjer živijo pripadniki madžarske narodne skupnosti in na katerem veljajo predpisi s področja uresničevanja narodnostnih pravic v Republiki Sloveniji (dvojezičnost v vsakdanjem življenju, vzgoji in izobraževanju, upravnih postopkih...). Programsko območje se nanaša na občine s statusom dvojezičnosti in naselja znotraj teh občin, ki so opredeljena kot narodnostno mešana:

- **Občina Dobrovnik:** Dobrovnik/-Dobronak in Žitkovci/-Zsitkóc,
- **Občina Hodoš:** Hodoš/-Hodos in Krplivnik/-Kapornak,
- **Občina Moravske Toplice:** Čikečka vas/-Csekefa, Motvarjevci/-Szentlászló, Pordašinci/- Kisfalu, Prosenjakovci/-Pártosfalva, Središče/-Szerdahely,
- **Občina Lendava:** Banuta/-Bánuta, Čentiba/-Csente, Dolga vas/-Hosszúfalu, Dolgovaške gorice/-Hosszúfaluhegy, Dolina pri Lendavi/-Völgyifalu, Dolnji Lakoš/-Alsólakos, Gaberje/- Gyertyános, Genterovci/-Göntérháza, Gornji Lakoš/-Felsőlakos, Kamovci/-Kámaháza, Kapca/- Kapca, Kot/-Kót, Lendava/-Lendva, Lendavske gorice/-Lendavahegy, Mostje/-Hidvég, Petišovci/-Petesháza, Pince/-Pince, Pince Marof/-Pincemajor, Radmožanci/-Radamos, Trimlini/-Hármasmalom, ter
- **Občina Šalovci:** Domanjševci/-Domonkosfa.

Slika 1: Narodnostno mešano območje v Pomurju

Vir: Razvojni program narodnostno mešanega območja v Pomurju

Na obravnavanem območju so občine Hodoš, Šalovci, Moravske Toplice, Dobrovnik in Lendava. V posameznih občinah delujejo občinske samoupravne narodne skupnosti, PMSNS pa je njihova krovna organizacija. Na podlagi popisa prebivalstva iz leta 2002 je 80 % pripadnikov madžarske narodnosti v Sloveniji živelo na tem območju.

Tabela 1: Statistični podatki za programsko območje

Občina	Površina v km ²	Št. prebiv.	Poseljenost št./km ²	Prirast (naravni + priselitveni)	% zaposlenih med aktiv. preb.	št. brezposel. (maj 2021)
Lendava- Lendva	123	10.410	86	+5 %	59 %	605
Moravske Toplice	145	5.810	40	-2,6 %	60 %	226
Dobrovnik- Dobronak	31	1.290	42	-5,4 %	54 %	70
Šalovci	58	1.400	24	-12,9 %	52 %	40
Hodoš- Hodos	18	360	20	-22,3 %	38 %	16
Skupaj:	375	19.270	51			957

Vir: Razvojni program programskega območja

Na programskem območju so izraziti demografski problemi in razmeroma visoka stopnja brezposelnosti. Madžarska narodna skupnost je močno vezana na kmetijske dejavnosti in tradicionalen način kmetovanja. Pomembno je, da se ta vez ohrani, način kmetovanja pa posodobi, da bi okrepil gospodarsko osnovo in prispeval k ohranitvi poseljenosti tega območja.

Zaradi kmetijstva, ki je bilo v preteklosti glavna in prevladujoča gospodarska dejavnost, je Pomurje imelo in še vedno ima pretežno agrarni značaj. Z njim se preživlja razmeroma velik delež ruralnega prebivalstva, ki hkrati s kmetijsko pridelavo in zagotavljanjem visoke ravni obdelanosti kmetijskih zemljišč, opravlja tudi pomembno nalogo ohranjanja kulturne krajine, naravne dediščine in razmeroma goste poseljenosti podeželskih območij regije.

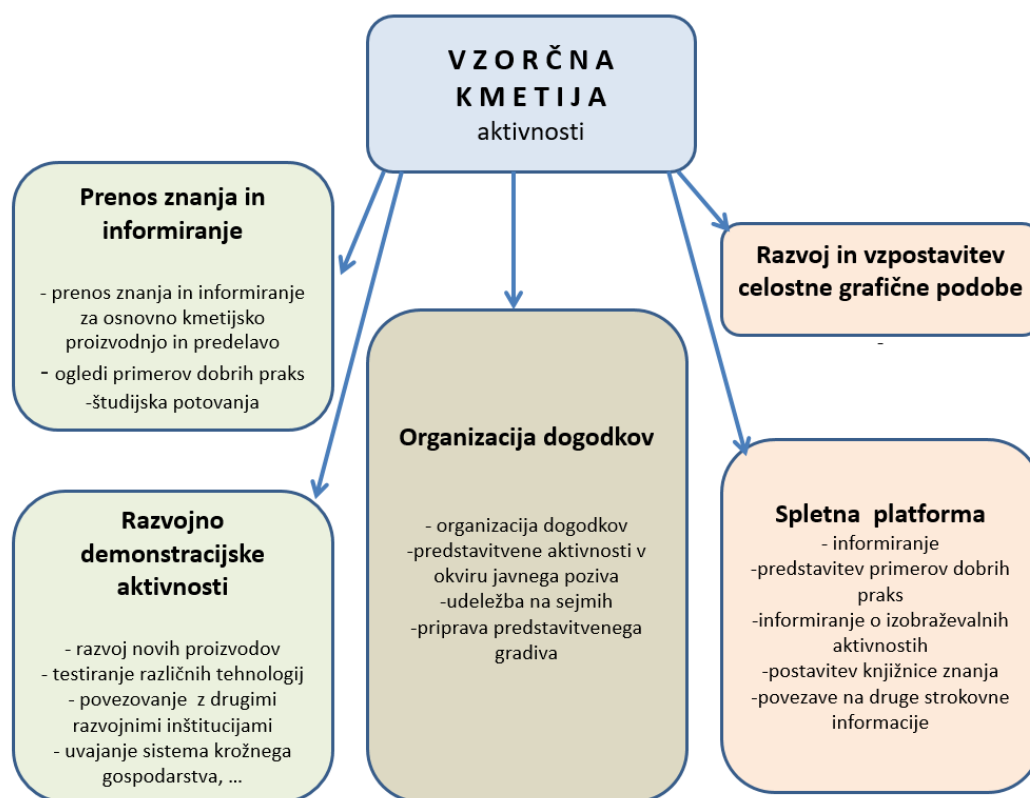
Z namenom kvalitetnega sobivanja, sožitja in vzajemnega delovanja večinskega naroda in avtohtone madžarske narodne manjšine, je pomembna skrb za zagotovitev ustrezne gospodarske osnove tega območja. Za narodnostno skupnost je pomembno ohranjanje kmetijskih dejavnosti, ustvarjanje pogojev za vključevanje mladih, večja uspešnost pridelovalcev, možnosti zaposlovanja v povezavi s turizmom ter ohranjanje poseljenosti narodnostno mešanega območja. Ob večji gospodarski učinkovitosti je pomembno tudi ohranjanje kulturne krajine s tradicionalnimi kmetijskimi dejavnostmi, razvoj podeželja, večja samooskrba s hrano in nasploh pospeševanje razvoja kmetijstva.

Program spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024 vsebuje podukrep 4.1., ki je namenjen vzpostavitvi infrastrukture za podporo razvoju kmetijstva in pridelave hrane na narodnostno mešanem območju v Pomurju. Institucionalna podpora bo organizirana kot »vzorčna kmetija« za prenos znanj, novitet, tehnologij in organizacijskih pristopov ter povezovanju pridelovalcev. S celotnim programom in investicijo v »vzorčno kmetijo« bo spodbujano povezovanje pridelovalcev za doseganje njihove večje učinkovitosti, povečanje obsega dejavnosti, kakovosti ponudbe ter zagotavljanje informacijske podpore.

Pravna podlaga za pripravo in izvedbo investicije je v: Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS št.20/11, 57/12 in 46/16), Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih (Uradni list RS, št. 65/94 in 71/17 – ZFO-1C) ter v Programu spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024 (Vlada RS, sklep št. 09502-1/2020/6, z dne 29. 9. 2021).

Poslanstvo in dejavnost »vzorčne kmetije« bo povezano s proizvodnimi, razvojnimi in informacijskimi vsebinami v zvezi z kmetijstvom na narodnostno mešanem območju.

Slika 2: Aktivnosti vzorčne kmetije z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju

Vir: Damijan Jerič, november 2021

Glede na izkazane potrebe, javni interes ter pomembnost programa za madžarsko narodno skupnost pričakujemo, da bo investicija upravičena predvsem na podlagi pričakovanih družbenih koristi, ki bodo rezultat te investicije.

1.1. Navedba investitorja, izdelovalcev investicijske dokumentacije in upravljavca investicije

INVESTITOR	
Naziv	POMURSKA MADŽARSKA SAMOUPRAVNA NARODNA SKUPNOST – PMSNS Lendava
Naslov	Glavna ulica 124, 9220 Lendava
Odgovorna oseba	Ferenc Horváth, predsednik sveta
Podpis in žig	
Odgovorna oseba za izvedbo investicije	Ferenc Horváth, predsednik sveta
Telefon	02 575 14 49
E-pošta	pmsns@muravidek.si
Davčna številka	SI 79384820
Matična številka	5782384000

SKRBNIK INVESTICIJSKEGA PROJEKTA IN ODGOVORNA OSEBA ZA PRIPRAVO IN NADZOR NAD PRIPRAVO INVESTICIJSKE IN PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	
Naziv	POMURSKA MADŽARSKA SAMOUPRAVNA NARODNA SKUPNOST – PMSNS Lendava
Naslov	Glavna ulica 124, 9220 Lendava
Odgovorna oseba	Ferenc Horváth, predsednik sveta
Podpis in žig	
Odgovorna oseba za pripravo in nadzor nad pripravo investicijske in projektne dokumentacije	Bači Zsuzsanna
Telefon	02 575 14 49
E-pošta	pmsns@muravidek.si
Podpis in žig	

IZDELOVALEC DOKUMENTA IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA	
Naziv	KMETIJSKO GOZDARSKA ZBORNICA SLOVENIJE KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD MURSKA SOBOTA
Naslov	Ulica Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota
Odgovorna oseba	Dr. Stanislav Kapun, direktor
Podpis in žig	
Telefon	02 539 14 10
E- pošta	tajnistvo@kgzs-ms.si
Identifikacijska številka za DDV	SI 69697205
Matična številka	5129940000
Izdellovalec finančnega dela	Damjan Jerič
Telefon	02 539 14 10
E-pošta	damjan.jeric@kgzs-ms.si

BODOČI UPRAVLJAVEC INVESTICIJE	
Naziv	POMURSKA MADŽARSKA SAMOUPRAVNA NARODNA SKUPNOST – PMSNS Lendava
Naslov	Glavna ulica 124, 9220 Lendava
Odgovorna oseba	Ferenc Horváth, predsednik sveta
Podpis in žig	
Telefon	02 575 14 49
E-pošta	pmsns@muravidek.si
Davčna številka	SI 79384820
Matična številka	5782384000

2. ANALIZA STANJA IN RAZLOGI ZA INVESTICIJSKO NAMERO

2.1. Prikaz obstoječega stanja

Pregled kmetijstva na območju na katerem živijo prebivalci madžarske narodne skupnosti smo obravnavali na osnovi podatkov občin, v katerih le-ti živijo. Te občine so Dobrovnik, Hodoš, Lendava, Moravske Toplice in Šalovci. Analizirano območje je širše kot živijo prebivalci madžarske narodne skupnosti, vendar z bolj podrobnimi podatki ne razpolagamo. Že s pridobivanjem podatkov o kmetijski proizvodnji za posamezno občino smo naleteli na omejitve. Podatki o kmetijski proizvodnji, ki je analizirana tudi na nivoju občin, so zajeti v popisu kmetijskih gospodarstev. V Sloveniji se popisi kmetijskih gospodarstev izvajajo vsakih 10 let. Zadnji popis kmetijskih gospodarstev smo imeli v letu 2020, vendar je trenutno objavljenih le nekaj začasnih podatkov iz popisa. Prav tako niso objavljeni nobeni podatki na nivoju občin. Tako smo obravnavali kmetijsko proizvodnjo v analiziranih občinah (v nadaljevanju: občinah) na osnovi popisov kmetijskih gospodarstev v letih 2000 in 2010.

Dodatno analizo kmetijstva na območju na katerem živijo prebivalci madžarske narodne skupnosti smo naredili še na osnovi vloženih zbirnih vlog za kmetijska gospodarstva na ARSKTRP, ki je osnova za pridobivanje subvencij za kmetijsko proizvodnjo. Ti podatki obravnavajo večji del kmetijskih gospodarstev, ki se ukvarjajo s kmetijsko proizvodnjo. Lahko rečemo, da je v teh podatkih zajetih večji del aktivnih kmetij. Podatke smo analizirali za izbrane občine in celotno Pomurje. Obdelali smo podatke vloženih zbirnih vlog za leto 2020.

Pri pregledu podatkov za posamezno občino moramo biti pozorni, da so podatki analizirani in prikazani glede na bivališče nosilca kmetijskega gospodarstva (KMG), saj zaradi tega lahko prihaja do določenih odstopanj od dejanskega stanja, če ima nosilec KMG kmetijsko gospodarstvo v drugi občini (primer: nosilec iz Murske Sobote ima vinograd v občini Moravske Toplice).

2.1.1. Obseg zemljišč v uporabi

Območje petih občin, v katerih živijo prebivalci madžarske narodne skupnosti, se nahaja na površini 373 km², kar znaša 28 % celotnega območja Pomurja. Med občinami je največja občina Moravske Toplice (145 km²), sledi občina Lendava (121 km²), občina Šalovci (58 km²), občina Dobrovnik (31 km²) in občina Hodoš (18 km²). Okrog polovico teh površin so zemljišča v uporabi. V tabeli 1 so prikazani podatki o vrstah zemljišč v uporabi, ki so bili evidentirani v okviru popisa kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010 po občinah in skupno za Pomurje.

Med analiziranimi občinami vidimo, da sta občini Lendava in Dobrovnik tipični ravninski občini z velikim deležem kmetijskih zemljišč v uporabi in malim deležem gozda. Na drugi strani pa so občine Moravske Toplice, Hodoš in Šalovci, ki so bolj gričevnate in imajo tudi

večji delež gozda v strukturi zemljišč. Struktura zemljišč za vseh pet občin pa je podobna strukturi zemljišč za celotno Pomurje.

Tabela 2: Obseg zemljišč v uporabi po občinah in skupaj za Pomurje (v ha).

	DOBROVNIK	HODOŠ	LENDAVA	MORAVSKE TOPLICE	ŠALOVCI	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Popis kmetijstva 2000								
1. Vsa zemljišča v uporabi	715	812	5.844	9.376	3.631	20.378	85.460	23,85
1.1. Kmetijska zemljišča	663	510	5.631	7.278	2.229	16.311	67.638	24,12
1.1.1. Kmetijska zemljišča v uporabi	651	476	5.551	7.078	2.087	15.843	66.236	23,92
1.1.2. Zemljišča v zaraščanju in neobdelana kmetijska zemljišča	12	34	80	200	142	468	1.402	33,38
1.2. Druga zemljišča	53	302	213	2.098	1.402	4.068	17.822	22,83
1.2.1. Gozd	35	289	134	1.974	1.363	3.795	16.202	23,42
1.2.2. Nerodovitna zemljišča	18	13	79	124	39	273	1.620	16,85
Popis kmetijstva 2010								
1. Vsa zemljišča v uporabi	597	729	5.865	7.454	3.285	17.930	80.557	22,26
1.1. Kmetijska zemljišča	547	496	5.669	5.724	2.129	14.565	64.772	22,49
1.1.1. Kmetijska zemljišča v uporabi	545	487	5.644	5.577	2.025	14.278	64.076	22,28
1.1.2. Zemljišča v zaraščanju in neobdelana kmetijska zemljišča	2	9	25	147	104	287	696	41,24
1.2. Druga zemljišča	50	234	196	1.729	1.157	3.366	15.785	21,32
1.2.1. Gozd	30	228	101	1.611	1.117	3.087	14.048	21,97
1.2.2. Nerodovitna zemljišča	20	6	95	118	40	279	1.737	16,06

Vir: SURS, Popis kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010

Iz podatkov je razvidno, da je na narodnostno mešanem območju visok delež zemljišč v zaraščanju in neobdelanih zemljišč.

Tabela 3: Število KMG, skupni PDM, kmetijska zemljišča v uporabi in število GVŽ po občinah in skupaj za Pomurje iz popisov kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010.

	DOBROVNIK	HODOŠ	LENDAVA	MORAVSKE TOPLICE	ŠALOVCI	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Popis kmetijstva 2000								
Število KMG	163	63	758	951	365	2.300	11.810	19,48
Skupne polnovredne delovne moči PDM	164	88	660	1.185	534	2.631	14.249	18,46
Kmetijska zemljišča v uporabi (ha)	651	476	5.551	7.078	2.087	15.843	66.236	23,92
Število glav velike živine (GVŽ)	263	375	1.133	4.132	1.346	7.249	59.843	12,11
Popis kmetijstva 2010								
Število KMG	107	43	496	735	306	1.687	8.890	18,98
Skupne polnovredne delovne moči PDM	96	35	355	716	247	1.449	8.186	17,70
Kmetijska zemljišča v uporabi (ha)	545	487	5.644	5.577	2.025	14.278	64.076	22,28
Število glav velike živine (GVŽ)	160	297	693	3.312	824	5.286	43.933	12,03

Vir: SURS, Popis kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010

V primerjavi podatkov med dvema popisoma (2000 in 2010) ugotavljamo, da se je v vseh prikazanih lastnostih obseg zmanjšal po posameznih občinah in tudi za celotno Pomurje. Največje zmanjšanje je vidno pri polnovrednih delovnih močeh (PDM) na kmetijo, kjer je to zmanjšanje od 40 do 60%. Zelo močno je tudi zmanjšanje živinorejske proizvodnje v obliki glav velike živine (GVŽ), ki se je zmanjšalo za 20 do 40 %. Pomembno se je zmanjšalo tudi število kmetijskih gospodarstev, ki se je zmanjšalo za 25 do 35 %, odvisno od občine. Tak trend zmanjševanja števila kmetij se nadaljuje tudi naprej. Najmanj se je zmanjšal obseg kmetijskih zemljišč v uporabi, ki se je zmanjšal v petih občinah in v celotnem Pomurju v povprečju za 10 %. V občinah Lendava in Hodoš je zaznati rahlo povečanje.

V tabeli 3 so prikazani osnovne značilnosti kmetijske proizvodnje v posameznih analiziranih občinah in skupaj za Pomurje po popisih kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010.

Iz primerjave skupnih podatkov območja petih občin in podatkov za celotno Pomurje ugotavljamo, da imajo te občine skupaj okrog 22 % kmetijskih zemljišč v uporabi, 19 % kmetijskih gospodarstev, 18 % PDM in le 12 % obsega živali v GVŽ. Iz tega izhaja, da je v analiziranih občinah slabše zastopana živinorejska proizvodnja v primerjavi s celotno živinorejsko proizvodnjo v Pomurju.

2.1.2. Struktura kmetijskih gospodarstev

Število kmetijskih gospodarstev ima stalen trend padanja. V letu 2020 je bilo aktivnih kmetij v analiziranih občinah 1.124 kar predstavlja nekaj manj kot 18 % pomurskih kmetij. Največ aktivnih kmetijskih gospodarstev je v občini Moravske Toplice, sledi občina Lendava, Šalovci, Dobrovnik in Hodoš. V občini Hodoš je samo še 35 aktivnih kmetov.

Skupna površina kmetijskih površin v uporabi je skupaj v petih občinah 14.290 ha, kar predstavlja 22,47 % pomurskih površin. Največji obseg skupnih površin je v občini Lendava 5.929 ha, kar ni direktno primerljivo s popisom kmetijstva v letih 2000 in 2010, iz katerih je bilo razvidno, da ima največ kmetijskih površin v uporabi občina Moravske Toplice. V občini Moravske Toplice kmetije obdelujejo 5.585 ha. Tako spremembo si lahko razlagamo s tem, da imajo nekatere kmetije sedež v občini Lendava in še dodatno obdelujejo kmetijske

površine v drugih občinah. V občini Šalovci kmetijska gospodarstva obdelujejo 1.756 ha, v občini Dobrovnik in Hodoš pa okrog 500 ha.

Povprečna velikost kmetijskih gospodarstev zelo niha med občinami. Največ zemlje obdelujejo kmetijska gospodarstva v občini Lendava 18,7 ha, sledi občina Hodoš s 13,79 ha, občina Moravske Toplice s 12,06 ha, občina Šalovci s 7,6 ha in občina Dobrovnik s 6,89 ha.

Število GERK-ov na kmetijo in povprečna velikost GERK-a na kmetijah kaže na razdrobljenost parcel katere obdelujejo kmetije. Povprečna velikost GERK-a oz. obdelovalne parcele je v Pomurju in tudi povprečje petih občin 0,7 ha. Največjo velikost GERK-ov ima občina Lendava 1 ha, občina Hodoš ima 0,7 ha, občina Moravske Toplice 0,6 ha, občina Šalovci in občina Dobrovnik pa imata najmanjšo velikost okrog 0,5 ha.

Podatek za občino Lendava, pri povprečni velikosti gospodarstva in pri povprečni velikosti parcel ne odraža dejanskega stanja, ker je v izračun vključeno podjetje, ki obdeluje več kot 2.000 ha kmetijskih površin in ima veliko večje obdelovalne parcele kot ostala kmetijska gospodarstva. Če v izračunu povprečnih vrednosti izločimo to kmetijsko gospodarstvo dobimo popolnoma druge povprečne vrednosti. Potem je povprečna velikost kmetijskega gospodarstva v občini Lendava 11 ha in povprečna velikost parcel 0,6 ha.

Tabela 4: Velikostna struktura KMG po občinah in primerjava s Pomurjem

	DOBROVNIK	HODOŠ	LENDAVA	MORAVSKE TOPLICE	ŠALOVCI	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Število KMG	78	35	317	463	231	1.124	6.292	17,86
Skupna površina KMG (ha)	537	483	5.929	5.585	1.756	14.290	63.584	22,47
Število GERK-ov	1.104	683	5.877	9.285	3.409	20.358	90.263	22,55
Povprečna velikost KMG (ha)	6,89	13,79	18,70	12,06	7,60	12,71	10,11	
Povprečno število GERK-ov na KMG	14,15	19,51	18,54	20,05	14,76	18,11	14,35	
Povprečna velikost GERK-a (ha)	0,49	0,71	1,01	0,60	0,52	0,70	0,70	

Vir: ARSKTRP, Podatki iz zbirnih vlog za leto 2020

2.1.3. Vključenost kmetijskih gospodarstev v ukrepe Programa razvoja podeželja

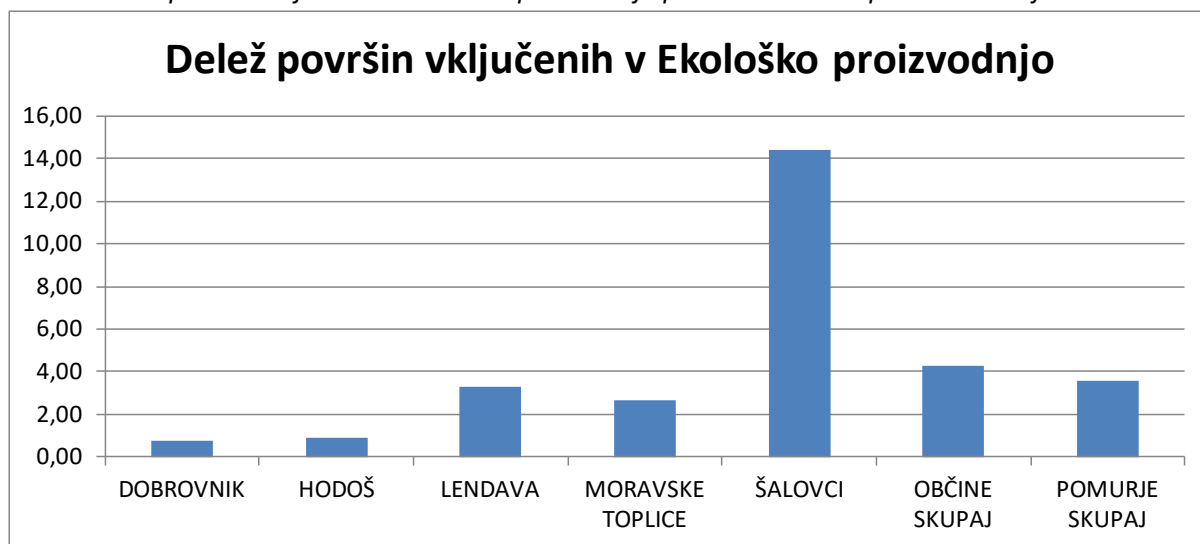
V tabeli 5 in sliki 3 prikazujemo v kakem obsegu so vključene kmetije v nekatere ukrepe kmetijske politike v okviru Programa razvoja podeželja. V ekološko proizvodnjo je vključenih 45 kmetij v analiziranih občinah in obdelujejo 606 ha kmetijskih površin pod pogoji ekološke proizvodnje. V teh občinah je 25 % vseh ekoloških kmetij v Pomurju. Podoben delež je tudi pri kmetijskih površinah vključenih v ekološko proizvodnjo. Daleč največji delež kmetijskih površin vključenih v ekološko proizvodnjo je v občini Šalovci. Zelo mali delež površin pa je vključenih v ekološko proizvodnjo v občini Dobrovnik in Hodoš.

Tabela 5: Vključenost KMG v ekološko proizvodnjo, ukrepe KOPOP, območja OMD in vključenost v plačila za mlade kmete po občinah in skupno za Pomurje

	DOBROVNIK	HODOŠ	LENDAVA	MORAVSKE TOPLICE	ŠALOVCI	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Število KMG v EK*	2	1	15	16	11	45	180	25,00
Skupna površina v EK (ha)	4,0	4,3	196,3	149,6	252,4	606,5	2.284	26,56
Število KMG v KOPOP**	11	7	75	135	44	272,0	1.716	15,85
Skupna površina v KOPOP (ha)	244	224	4.156	3.342	620	8.586	38.378	22,37
Število KMG v OMD	0	37	2	317	251	607	3.169	19,15
Skupna površina v OMD (ha)	0	487	5	2.757	1.864	5.112	22.944	22,28
Plačilo za mlade kmete (število KMG)	6	0	28	25	3	62	331	18,73
*dodani še KMG, ki imajo samo EK čebele								
**dodani še KMG, ki imajo samo PAS ali mejice, brez drugih površin v KOPOP								

Vir: ARSKTRP, Podatki iz zbirnih vlog za leto 2020

Slika 3: Delež površin vključenih v ekološko proizvodnjo po občinah in skupno za Pomurje.

Vir: ARSKTRP, Podatki iz zbirnih vlog za leto 2020

V analiziranih občinah je v ukrepe KOPOP vključenih 272 kmetij, kar znaša 16 % pomurskih kmetij in 8.586 ha kmetijskih površin, kar znaša 22 % pomurskih kmetijskih površin. V območja z omejenimi dejavniki so vključena kmetijska gospodarstva, ki so locirana na teh območjih. Tako imajo občine, ki so locirane na gričevnatih območjih kmetije vključene v OMD območja, občine ki se nahajajo v ravninskem delu pa kmetije niso vključene v OMD območja. V tabeli so tudi prikazani podatki o številu kmetij, ki uveljavljajo višjo subvencijo zaradi statusa mladega kmeta.

2.1.4. Raba kmetijskih zemljišč

V tabeli 6 in sliki 4 je prikazana raba kmetijskih zemljišč v petih občinah in skupno za Pomurje. Na območju petih občin je glavna njivska raba zemljišč v obsegu 12.256 ha, kar znaša 23 % pomurskih njivskih površin. Po velikosti sledijo trajni travniki v obsegu 1.685 ha,

kar znaša 22% pomurskih trajnih travnikov. Sledeča skupina so sadovnjaki (intenzivni in ekstenzivni), ki se nahajajo na 165 ha in vinogradi na 142 ha. Vinogradi predstavljajo v pomurski proizvodnji le 11 %.

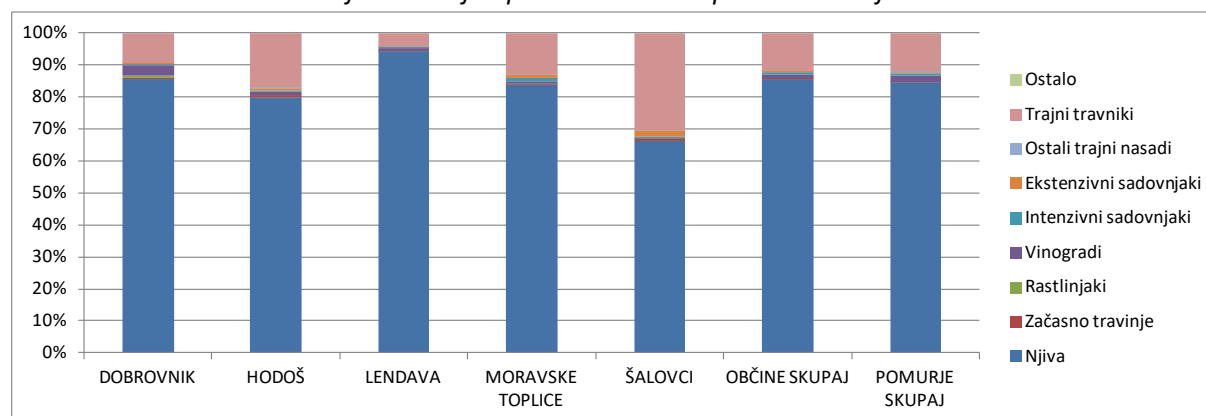
Med občinami ima Lendava največji delež njivskih površin, najmanjši pa občina Šalovci. Obratno pa je potem največji delež travnikov v občini Šalovci. Največji delež vinogradov je v občini Dobrovnik, intenzivnih sadovnjakov pa v občini Moravske Toplice.

Tabela 6: Raba kmetijskih zemljišč po občinah in skupno za Pomurje (v ha)

Vrsta rabe	DOBROVNIK	HODOŠ	LENDAVA	MORAVSKE TOPLICE	ŠALOVCI	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Njiva	453,70	391,07	5.454,60	4.722,03	1.235,27	12.256,67	53.507,03	22,91
Začasno travinje	2,22	3,63	12,58	11,33	13,83	43,59	193,66	22,51
Rastlinjaki	4,08	0,00	0,20	0,41	0,18	4,87	14,55	33,47
Vinogradi	15,68	5,44	65,58	48,93	6,09	141,72	1.323,06	10,71
Intenzivni sadovnjaki	2,81	1,55	10,22	57,60	10,74	82,92	339,41	24,43
Ekstenzivni sadovnjaki	0,87	3,55	3,10	46,45	28,56	82,53	397,23	20,78
Ostali trajni nasadi	0,15	0,72	0,13	4,03	2,27	7,30	44,71	16,33
Trajni travniki	50,81	83,66	244,33	736,67	569,80	1.685,27	7.633,71	22,08
Ostalo	0,00	0,00	14,58	1,70	1,44	17,72	52,42	33,80
Skupna površina	530,32	489,62	5.805,32	5.629,15	1.868,18	14.322,59	63.505,78	22,55

Vir: ARSKTRP, Podatki iz zbirnih vlog za leto 2020

Slika 4: Struktura rabe kmetijskih zemljišč po občinah in skupno za Pomurje

Vir: ARSKTRP, Podatki iz zbirnih vlog za leto 2020

Iz podatkov o poljščinah je razvidno, da v njivskem kolobarju prevladujeta pšenica in koruza, ki v kolobarju zavzemata od 23 do 34 % odvisno od občine. Po obsegu sledijo v kolobarju še ječmen od 6 do 14 %, tritikala od 3 do 14 % in oljna ogrščica od 0 do 10 %. Oljne buče in oves sta zastopana od 1 do 5 %, ostale poljščine pa so zastopane v manjšem obsegu.

V analiziranih občinah je med trajnimi nasadi najbolj zastopana vinska trta, ki jo imajo zasajeno na 455 kmetijskih gospodarstvih v skupnem obsegu 142 ha. V primerjavi s celotnim Pomurjem ja v analiziranih občinah 30 % vinogradniških kmetij, po skupni površini pa le 11 % vinogradov. To pomeni da je na tem območju zelo razdrobljena vinogradniška proizvodnja. Povprečna velikost vinograda na kmetijo je 0,31 ha. Ob tem pa moramo razumeti, da so tu prikazane samo kmetije, ki oddajajo zbirno vlogo. Pri vinogradih pa je posebnost, da niso vsi vinogradi zajeti v tem podatku. Dejanska velikostna struktura vinogradov je še slabša. Največ vinogradov je v občini Lendava, sledijo Moravske Toplice, Dobrovnik, Šalovci in Hodoš. Najslabša velikostna struktura vinogradov je v Šalovcih 0,20 ha na kmetijo in Moravskih toplicah 0,25 ha na kmetijo.

2.1.5. Povzetek stanja

Značilnosti Pomurja v Slovenskem prostoru se odražajo tudi v območju, v katerem živijo prebivalci madžarske narodne skupnosti. Območje bivanja madžarske narodne skupnosti se nahaja ob državni meji z Madžarsko. To območje ima geografske značilnosti tako ravninskega sveta kot tudi gričevnatega. Občini Lendava in Dobrovnik sta tipični ravninski občini z velikim deležem kmetijskih zemljišč v uporabi in malim deležem gozda. Na drugi strani pa so občine Moravske toplice, Hodoš in Šalovci, ki so bolj gričevnate in imajo večji delež gozda v strukturi zemljišč. Struktura zemljišč za vse občine skupaj pa je podobna strukturi zemljišč za celotno Pomurje.

Število kmetijskih gospodarstev ima stalen trend padanja. V letu 2020 je bilo aktivnih kmetij v analiziranih občinah 1.124, kar predstavlja nekaj manj kot 18 % pomurskih kmetij. Skupna površina kmetijskih površin v uporabi je v analiziranih občinah 14.290 ha, kar predstavlja 22,47 % pomurskih kmetijskih površin v uporabi. Povprečna velikost kmetijskih gospodarstev se razlikuje med občinami, kot celota pa je podobna velikosti za celotno Pomurje, kjer se giblje okrog 10 ha. Podobno je tudi pri povprečni velikosti GERK-ov, ki se gibljejo povprečno v občinah in za celotno Pomurje okrog 0,7 ha.

Na območju analiziranih občin je 12.256 ha njiv, 1.685 ha trajnih travnikov, 165 ha sadovnjakov in 142 ha vinogradov. Njiv, trajnih travnikov in sadovnjakov je v analiziranih občinah okrog 23 % pomurskih površin, vinogradi pa predstavljajo v pomurski proizvodnji le 11 %. Velikostna struktura vinogradov je slaba. Po zbirnih vlogah je povprečna velikost vinograda 0,3 hektarja kar pomeni, da je dejansko še manjša.

V njivskem kolobarju prevladujeta pšenica in koruza, ki sta zastopani vsaka s 30 % deležem. Sledi ječmen z 10 % deležem in ostala žita s 9 % deležem. V kolobarju je še 9 % oljnic in 5 % metuljnic. Kljub razpoložljivi geotermalni energiji, je rastlinjakov vsega 4,87 hektarja. V ukrepe KOPOP je vključenih 272 kmetij (16 % pomurskih kmetij) z 8.586 ha kmetijskih površin, kar znaša 22 % pomurskih kmetijskih površin (pretežno na gričevnatem delu). V ekološko proizvodnjo je vključenih 45 kmetij, ki obdelujejo 606 ha kmetijskih površin pod pogoji ekološke proizvodnje.

Živinorejska proizvodnja je v analiziranih občinah slabo zastopana. Govedo predstavlja 14 % pomurske govedoreje. Na celotnem območju redijo 1.384 krav ostalo pa je govedo za pitanje ali pa za obnovo črede krav. Prašičerejska proizvodnja v analiziranih občinah predstavlja le 5 % pomurske proizvodnje prašičev. V celotnem območju redijo le 289 plemenskih svinj.

Kljub razvitosti turizma je relativno malo turističnih kmetij. Skromna je ponudba nočitvenih zmogljivosti na kmetijah. Delno lahko to pripišemo konkurenci v nočitvenih zmogljivostih termalnih kopališč, kar se po drugi strani lahko obravnava, kot neizkoriščen potencial. Enako velja za neizkoriščene možnosti vzpostavitve kratkih dobaviteljskih verig za javne zavode in turistične ponudnike.

Na podlagi analize lahko ugotovimo, da so kljub potencialom kmetijstva na programskem območju vidni trendi, ki upravičeno skrbijo madžarsko narodno skupnost. Skrb vzbujaajoče je upadanje števila kmetijskih gospodarstev, krčenje obsega njihove dejavnosti, upadanje števila manjših družinskih kmetijskih gospodarstev, počasno prilagajanje novim trendom in tehnologijam v kmetijstvu, počasno vključevanje v ekološko proizvodnjo ter upadanje interesa za kmetovanje med mladimi. Na obravnavanem območju je bilo razmeroma malo projektov vezanih na izvajanje Programa razvoja podeželja 2014-2022.

2.1.6. SWOT analiza

Na podlagi analize in zastavljenih ciljev ugotavljamo in ocenjujemo sledeče:

Tabela 7: SWOT analiza

PREDNOSTI:	SLABOSTI:
* tradicija kmetovanja *zemljiški in prostorski potenciali *opremljenost KMG *znanja in izkušnje * geografska lega in čezmejni kontakti *dobra komunalna opremljenost *srednja kmetijska šola *kmetijski sejem v G. Radgoni	*dejavnosti z nizko dodano vrednostjo *majhna ekonomija obsega *šibka podjetniška iniciativa *šibko mreženje in povezovanje *dominacija velikih sistemov pri najemanju državnih kmetijskih zemljišč *nenaklonjenost povezovanju *omejene zmožnosti vlaganj v razvoj *opuščanje pridelave grozdja in vinogradništva
PRILOŽNOSTI:	NEVARNOSTI:
*spodbude EU za razvoj podeželja *podpora narodnostnemu programu *razvitost in povpraševanje turizma	*staranje prebivalstva in izselitve mladih *neodzivnost na potrebne spremembe *pomankanje podjetniške iniciative

*vse večja osveščenost prebivalstva in naklonjenost lokalni ponudbi *povezovanje, sodelovanje in mreženje *prenos dobrih praks na programsko območje *novi programi *boljša informiranost prebivalstva	*pomankanje motivacije, sredstev za vlaganja in sodelovanje *gospodarske posledice pandemije *monopol velikih sistemov *slaba informiranost in predstava o kmetijstvu *opuščanje ključnih vinogradniških leg
--	--

Šibka točka: Demografski problemi in velik delež intenzivnega kmetovanja

Močna točka: Povpraševanje po lokalno pridelani hrani in razvojne spodbude

2.2. Razlogi za investicijsko namero

Najpomembnejša naloga PMSNS je ohranitev in razvoj pomurske madžarske narodnostne skupnosti, pri čemer je pomembna krepitev gospodarske osnove območja, ohranitev poseljenosti narodnostno mešanega območja, ohranjanje tradicionalne podeželske kulturne krajine ter krepitev kmetijskih dejavnosti in gospodarskih potencialov narodnostno mešanega območja. Kmetijske dejavnosti so pomemben potencial za sobivanje različnih generacij, krožno gospodarstvo, družinsko podjetništvo in ohranjanje tradicij pomembnih za madžarsko narodnostno skupnost v Sloveniji.

Za zaustavitev ugotovljenih negativnih trendov na področju kmetijstva na narodnostno mešanem območju v Pomurju, želi PMSNS vzpostaviti »vzorčno kmetijo« kot spodbujevalca razvoja kmetijstva in pridelave kakovostne hrane, kar bi omogočilo krepitev gospodarske osnove, razvoj kompetenc za sodobno kmetovanje in ohranitev poseljenosti narodnostno mešanega območja.

Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« ima za namen nepridobitno podporo razvoju kmetijskih in živilskih dejavnosti na narodnostno mešanem območju v Pomurju, ki bo dostopna vsem državljanom Republike Slovenije in drugim obiskovalcem, z namenom predstavitve primerov dobrih praks, informiranja pridelovalcev, predstavitve inovativnih pristopov kmetovanja, povezovanja pridelovalcev ter razvoja kmetijstva in dopolnilnih dejavnosti na tem območju. Na »vzorčni kmetiji« se bodo spodbujale in organizirale razvojne in informativne dejavnosti s področja kmetijske proizvodnje, ki bodo namenjene spodbujanju razvoja odprnega in konkurenčnega kmetijstva na programskem območju. Z vzpostavitvijo drugih proizvodnih lokacij vzorčne kmetije bomo prispevali tudi k ohranjanju narodne identitete pripadnikov madžarske narodne skupnosti. Namen »vzorčne kmetije« je med drugim zagotoviti prenos dobrih praks na področju pridelave, reje in predelave kmetovalcem; povezovanje kmetijskih proizvajalcev v okviru krožnega gospodarstva in trajnostnega razvoja na narodnostno mešanem območju ter na ta način dvigniti ponudbo in povpraševanje lokalnih kmetijskih proizvodov lokalnih proizvajalcev. Cilj je, da »vzorčna kmetija« predstavlja stično točko primerov dobrih praks za področje kmetijstva na tem

območju in nudi vse potrebne informacije, priporočila in druge storitve za spodbujanje razvoja kmetijstva na tem območju.

Investicija je namenjena vzpostavitvi infrastrukture za podporo razvoju kmetijstva in hrane na narodnostno mešanem območju v Pomurju. S celotnim programom in investicijo v vzorčno kmetijo bo spodbujano povezovanje pridelovalcev za doseganje njihove večje učinkovitosti, povečanje obsega dejavnosti, kakovosti ponudbe in zagotavljanje informacijske podpore za večjo tržno uspešnost. PMSNS bo s pomočjo široko dostopne infrastrukture nudila podporo pri izvajanju kmetijske dejavnosti in doseganju zastavljenih ciljev. Kmetijstvo bo kot pomembna gospodarska panoga, razvojni dejavnik in socialni korektor, pripomoglo k ohranjanju poseljenosti narodnostno mešanega območja, prenosu dobrih praks na to območje in zagotavljanju večje samooskrbe. Z uresničitvijo investicije bomo sledili novi razvojni paradigmi EU, ki temelji na zanesljivi oskrbi s hrano, znanju, krožnem gospodarjenju in trajnostnem razvoju.

S spodbujanjem razvoja kmetijstva želimo izboljšati dohodkovni položaj kmetov, konkurenčnost kmetijskih gospodarstev in prilagajanje na podnebne in druge spremembe. S pridelavo lokalno pridelane hrane želimo posredno vplivati tudi na zdravstveni vidik, saj je zdravstveno stanje prebivalstva v Pomurju slabše od povprečja v Republiki Sloveniji, kar lahko pripišemo tudi neakovostni prehrani tukajšnjega prebivalstva. Umrljivost je večja, več je kroničnih in rakastih bolezni. Pomembno je, da se zdrav način uravnoteženega prehranjevanja z lokalnimi proizvodi promovira že v vrtcih in šolah. Takšna promocija pripomore k zavedanju in informiranju o pomenu, ki ga imajo lokalni dobavitelji hrane za razvoj podeželja, lokalno gospodarstvo in okolje. Priložnosti za razvoj kmetijstva na programskem območju so velike, saj se povpraševanje po lokalnih kmetijskih proizvodih s strani javnih zavodov in ponudnikov gostinskih storitev veča. Kmetijstvo na programskem območju se srečuje s težavami zaradi staranja prebivalstva, izseljevanja mladih, pomanjkanja delovnih mest, pomanjkanja podjetniške iniciative, neorganiziranosti pridelovalcev in majhnosti kmetijskih gospodarstev. Za spodbujanje kmetijstva na programskem območju je potrebno vzpostaviti mehanizme primerov dobrih praks, ki bodo delovale poučno in spodbujevalno za obstoječe in potencialne kmetovalce.

Vzorčna kmetija bo posredno in neposredno imela pozitivne učinke na: povečanje učinkovitosti kmetijskih gospodarstev, izboljšanju informiranosti glede kmetijstva in pridelavi kakovostne hrane, osveščenosti prebivalstva o pomenu lokalno pridelane hrane, izboljšanju demografske slike programskega območja, povečanje motivacije za povezovanje, vzpostavljanje lokalnih dobavnih verig, spremembe v odnosu do vinogradništva in zelenjadarstva in ekološke pridelave, sodelovanje z javnimi zavodi in turističnimi organizacijami ter večjo podjetniško iniciativnost prebivalstva na obravnavanem območju.

Vzorčna kmetija ima širok krog potencialnih obiskovalcev in koristnikov ponudbe. Pretežno bodo to posamezniki in organizacije iz programskega območja, partnerske institucije izven tega območja ter druga strokovna in zainteresirana javnost.

Tabela 8: Potencialni koristniki in obiskovalci vzorčne kmetije

Potencialni koristniki ponudbe in obiskovalci kmetije	Število
KMG na programskem območju	1.124
KMG v KOPOP	272
KMG v EK	45
Mladi kmetje	62
Javni zavodi	10
Šolska mladina	2.500
Predšolska mladina	700
Projekti in programi	4
Potencialni tedenski obiskovalci	50

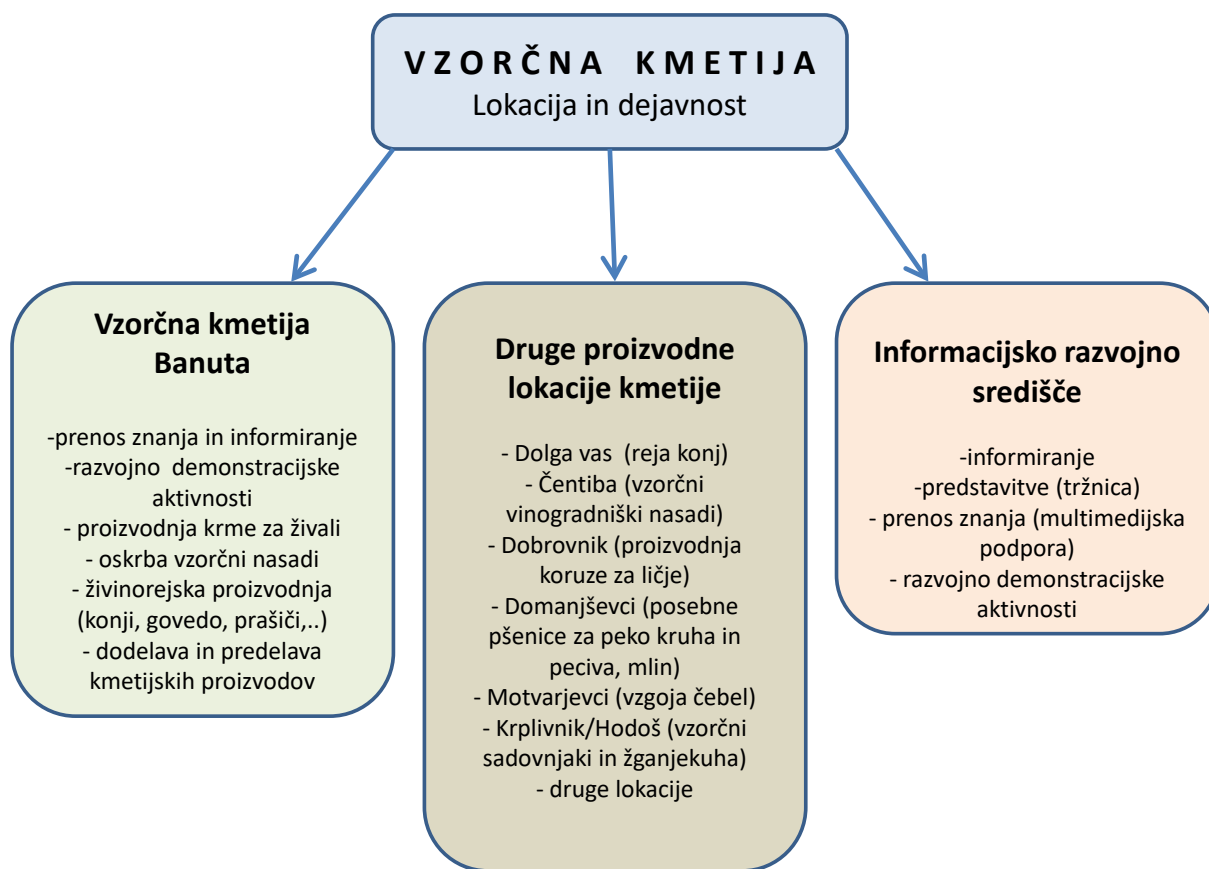
Vir: Statistični podatki, registri in evidence PMSNS

3. RAZVOJNE MOŽNOSTI IN CILJI INVESTICIJE

3.1. Razvojne možnosti in namen investicije

Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« ima za namen nepridobitno podporo razvoju kmetijske dejavnosti na narodnostno mešanem območju v Pomurju, ki bo dostopna vsem državljanom Republike Slovenije in drugim obiskovalcem, z namenom predstavitve primerov dobrih praks, inovativnih pristopov kmetovanja in povezovanja. Na »vzorčni kmetiji« se bodo spodbujale in organizirale razvojne, informativne in druge nepridobitne dejavnosti s področja kmetijske proizvodnje. Le-te bodo namenjene spodbujanju razvoja odpornega in konkurenčnega kmetijstva na programskem območju. Hkrati bodo prispevale tudi k ohranjanju narodne identitete pripadnikov madžarske narodne skupnosti. Namen »vzorčne kmetije« je med drugim zagotoviti prenos znanja na področju pridelave, reje in predelave za povečanje ponudbe kakovostno pridelane hrane; povezovanje kmetijskih proizvajalcev krožnega gospodarstva in trajnostnega razvoja na narodnostno mešanem območju. Namen je, da »vzorčna kmetija« predstavlja stično točko primerov dobrih praks za področje kmetijstva na tem območju in nudi vse potrebne informacije, priporočila in druge nepridobitne storitve za spodbujanje razvoja kmetijstva na tem območju.

Slika 5: Dejavnosti vzorčne kmetije glede na lokacije

Vir: Damijan Jerič, januar 2022

3.2. Cilji investicije

Osnovni cilj je vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« kot spodbujevalca razvoja kmetijstva z namenom spodbujanja kmetijske dejavnosti in ohranjanja poseljenosti narodnostno mešanega območja. Namen ustanovitve in delovanja »vzorčne kmetije« je spodbujanje razvoja kmetijstva narodnostno mešanega območja ter zagotoviti nadaljnji razvoj vsebin, povezanih s kmetijstvom, s potencialom rasti in jih povezati v učinkovito celoto.

Cilj je, da »vzorčna kmetija« predstavlja stično točko primerov dobrih praks za kmetijsko dejavnost na tem območju in nudi vse potrebne informacije, priporočila in druge nepridobitne storitve za spodbujanje razvoja kmetijstva na tem območju.

Nadaljnji cilji so še:

Poleg osnovnega cilja se bo spodbujalo kmetijske proizvajalce k aktivni udeležbi pri razvoju »vzorčne kmetije« in uporabljanju modelov pridelave, predelave in krožnega gospodarstva na programskem območju pri svoji lastni pridelavi oziroma predelavi. Prav tako se bo spodbujalo javne zavode in druge ponudnike gostinskih storitev k uporabljanju vzpostavljenih modelov nabave lokalnih pridelkov oziroma živil. Vzpostavilo se bo modele pridelave, predelave in krožnega gospodarstva upoštevajoč sodobne trende, inovativne pristope in naravne danosti programskega območja v kmetijstvu. Na »vzorčni kmetiji« se bo vzpostavilo in razvilo informacijsko razvojno središče, ki bo delovalo na področju kmetijstva. Uredilo se bo tudi prostore in zagotovilo druge pogoje za delovanje »vzorčne kmetije«.

Predstavitev nadaljnjih ciljev vzpostavitve in delovanja vzorčne kmetije:

Spodbujanje kmetijskih proizvajalcev k aktivni udeležbi pri razvoju »vzorčne kmetije« in uporabljanju modelov pridelave, predelave in krožnega gospodarstva na programskem območju pri svoji lastni pridelavi oziroma predelavi;

- vzpostavitev črede 15 konj
- vzpostavitev črede 20 glav govedi
- vzpostavitev legla prašičev »mangalic« (30 prašičev)
- vzpostavitev živalskega vrta domačih živali (20 vrst)

Spodbujanje javnih zavodov in drugih ponudnikov gostinskih storitev k uporabljanju vzpostavljenih modelov nabave lokalnih pridelkov oziroma živil;

- vzpostavitev predelave lokalno značilnih mesnih izdelkov (zmogljivosti 10 ton letno)
- vzpostavitev proizvodnje sadnih sokov (zmogljivosti 5000 litrov letno)
- vzpostavitev logistike za lokalno oskrbo (zmogljivosti 1 tone dnevno)

Vzpostavitev modelov pridelave, predelave in krožnega gospodarstva upoštevajoč sodobne trende, inovativne pristope in naravne danosti programskega območja v kmetijstvu;

- vzpostavitev 1 ha vzorčnega nasada špargljev
- vzpostavitev 1 ha vzorčnega nasada namiznega grozdja
- vzpostavitev infrastrukture za obiskovalce (parkirišče, sanitarije, sprehajalne poti)

Na »vzorčni kmetiji« vzpostaviti in razviti informacijski center in razvojno-raziskovalno enoto, ki bo delovalo na področju kmetijstva.

- vzpostavitev drugih proizvodnih lokacij vzorčne kmetije za ohranjanje tradicij na področju kmetijstva in pridelave hrane
- postavitev sončne elektrarne (primer samooskrbe)
- vzpostavitev sistema trajnostne oskrbe z vodo (primer varčevanja in delne samooskrbe)
- vzpostavitev trajnostnega sistema ravnanja z odpadki kmetije.

3.3. Usklajenost z razvojnimi strategijami in politikami

Državne strategije in politike

Investicijski projekt Vzpostavitev in delovanja »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju je skladen s:

- a) Programom razvoja podeželja 2014-2021 (PRP), ki velja še za prehodno obdobje 2022
- b) Predlogom Skupne kmetijske politike 2023-2027 (v javni obravnavi novembra 2021).

Regionalne in medobčinske strategije

- a) Programom spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024 ter s spremembami in dopolnitvami tega Programa-pod ukrep 4.1. in 4.2. (Sklep Vlade RS št. 09502-1/2020/6, z dne 29.09.2021)
- b) Osnutkom strateškega dela **Regionalnega razvojnega programa regije Pomurje** za obdobje **2021–2027**, ki opredeljuje vizijo Pomurja: »**Zdravo. Pomurje 2030**«. Razvojna vizija regije je podprta s tremi strateškimi razvojnimi cilji: (1) zdravo naravno, družbeno in gospodarsko okolje, (2) zdrava hrana in vitalno podeželje in (3) zdravo staranje in povezana družba.

Prostorski ureditveni načrti in lokacijske informacije

- a) Občine Lendava
- b) Občine Dobrovnik
- c) Občine Šalovci
- d) Občine Moravske Toplice
- e) Občine Hodoš.

4. PREDSTAVITEV VARIANT

V tem Dokumentu identifikacije investicijskega projekta sta obravnavani naslednji varianti:

- varianta 0: »brez« investicije – ohranitev obstoječega stanja
- varianta 1: »z investicijo« - nakup zemljišč, objektov in pomožnih objektov, dograditev potrebnih zmogljivosti, rekonstrukcije, obnove in razvoj vsebin potrebnih za vzpostavitev in delovanje vzorčne kmetije narodnostno mešanega območja v Pomurju.

4.1. Varianta 0 - brez investicije

Predvideva sprejem odločitve, da se vzpostavitev vzorčne kmetije z informacijsko razvojnim središčem ne izvede. V tem primeru bi država prihranila predvidene vire financiranja za izvedbo podukrepa 4.1. iz Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti v obdobju 2021-2024 oziroma jih preusmerila na druge vsebine ali druga območja. **To bi imelo dolgoročne negativne posledice za socialno-ekonomski položaj madžarske narodne skupnosti na obravnavanem programskem območju.** V tem primeru se ne bi dosegle s programom predvidene družbene koristi. Povečale bi se potrebe po socialnih izdatkih države in drugih državnih intervencijah za to območje.

V primeru, da se na narodnostno mešanem območju ne pristopi k aktivnemu spodbujanju sprememb, se bodo zaznani negativni trendi nadaljevali in problemi poglobljali. Brez investicije v »vzorčno kmetijo« ne bo podporne točke, ki bi povezovala manjše kmetijske pridelovalce in generirala uvajanje potrebnih novitet. Območje bo počasneje sledilo ciljem Programa razvoja podeželja 2014-2022 in ciljem Skupne kmetijske politike 2023-2027, kar pomeni, da se bo razvojni zaostanek povečeval. Nadaljevalo se bo krčenje vinogradov, opuščanje tradicionalnih vinogradniških leg, zaraščanje travnikov in njiv in uničevanje tradicionalne kulturne krajine. Dopolnilne dejavnosti ne bodo dobile potrebnega zagona, ostale bodo le na ravni ljubiteljske dejavnosti posameznikov in brez večjih možnosti za razvoj.

Brez razvojno informacijske dejavnosti območje ne bo sledilo novitetam, razvoju, dobrim praksam in potrebam po uvajanju programov z višjo dodano vrednostjo. Brez investicije ne bo pravega preboja na področju vzpostavljanja lokalnih dobaviteljskih verig, lokalne samooskrbe in povečanja uporabe kakovostne lokalno pridelane hrane. V okviru zunanjih proizvodnih lokacij »vzorčne kmetije« na narodnostno mešanem območju ne bo prišlo do ohranjanja tradicionalnih kmetijskih dejavnosti, znanj, veščin in kulturnega izročila. Oblikovalo se bo nekaj velikih in ekonomsko uspešnih kmetijskih gospodarstev, manjše družinske kmetije, ki imajo pomembno vlogo za kakovost življenja na narodnostno mešanem območju, pa bodo postopoma izginjale, kar bo okrepilo negativne demografske trende.

Socialno-ekonomska osnova narodnostno mešanega območja v Pomurju se ne bo bistveno okrepila, kar bo vplivalo na gospodarski položaj madžarske narodne skupnosti v Sloveniji.

Na podlagi navedenega lahko zaključimo, da varianta »brez« investicije iz razvojnega vidika in iz vidika krepitve socialno-ekonomskega položaja avtohtone madžarske narodne skupnosti, ni sprejemljiva.

4.2. Varianta 1 - z investicijo

Predvideva nakup zemljišč, objektov in pomožnih objektov, dograditev potrebnih zmogljivosti, rekonstrukcije, obnove, opremljanje ter razvoj vsebin, potrebnih za vzpostavitev in delovanje vzorčne kmetije narodnostno mešanega območja v Pomurju. Investicija se bo izvajala na centralni lokaciji v Banuti, na njenih dislociranih lokacijah (Dolga vas, Čentiba, Dobrovnik, Domanjševci, Motvarjevci, Krplivnik/Hodoš) ter v informacijsko razvojnem središču vzorčne kmetije v Lendavi.

Investicija bo omogočila pogoje za krepitev socialno-ekonomske osnove narodnostno mešanega območja v Pomurju ter večjo iniciativnost kmetovalcev programskega območja pri vključevanju v izvajanje Programa razvoja podeželja 2014-2021 (2022) ter aktivnosti predlagane Skupne kmetijske politike 2023-2027. Aktivnejše vključevanje, motiviranost in usposobljenost kmetovalcev za odzivanje na priložnosti, ki jih prinaša Skupna kmetijska politika, je ključnega pomena za doseganje zastavljenih ciljev madžarske narodne skupnosti na področju socialno-gospodarske krepitve programskega območja. Vzorčna kmetija je ključna podporna infrastruktura, ki bo pripomogla k temu, da se bo obravnavano območje odzivalo na priložnosti, novosti in dobre prakse ter sodelovalo pri doseganju družbeno koristnih ciljev.

Družbeno koristni učinki investicije bodo na področju:

- prenosa znanj, sodelovanja in povezovanja kmetijskih pridelovalcev programskega območja
- povečanja obsega ekološkega kmetovanja
- varstva okolja povezanega s kmetijskimi dejavnostmi (spodbujanje ekološke pridelave, izvajanje ukrepov KOPOP, ohranjanje biotske raznovrstnosti, uporaba obnovljivih ener. virov)
- razvoja infrastrukture na podeželju in narodnostno mešanem območju
- spodbujanja generacijske pomladitve
- odzivanja na podnebne spremembe in povečanje odpornosti
- uvajanje programov za pametne in raznolike kmetijske dejavnosti
- krepitev socialno-ekonomske osnove podeželja in narodnostno mešanega območja.

Zaradi pričakovanih družbenih koristi investicije, ki bodo okrepile socialno-ekonomski položaj madžarske narodne skupnosti in programskega območja ter zaradi večjih družbenih koristi v primerjavi s stroški investicije, je varianta »z investicijo« sprejemljiva varianta. V nadaljevanju jo, kot izbrano varianto, natančneje predstavljamo.

5. INVESTICIJA IN INVESTICIJSKI STROŠKI

5.1. Vrsta investicije

Pri obravnavani investiciji Vzpostavitev in delovanje "vzorčne kmetije" z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju gre za nakup zemljišč, objektov in pomožnih objektov, gradnjo novih pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture ter rekonstrukcije, adaptacije in opremljanje kmetije.

Investicija bo realizirana fazno v časovnem obdobju 2022-2024. Načrtovane faze projekta predstavljajo funkcionalno, tehnološko in finančno celoto. Infrastruktura, ki je predmet investicije, bo namenjena vsem uporabnikom na narodnostno mešanem območju v Pomurju.

Faze investicije

- A - Priprava projektne in investicijske dokumentacije
- B - Nakup zemljišč
- C - Nakup objektov in pomožnih objektov
- D - Vzpostavitev produkcijskih površin in čred
- E - Gradnja pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture
- F - Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje
- G - Tehnološko in funkcionalno opremljanje kmetije

Investicija vključuje tudi druge materialne in posredne stroške ter posredne stroške, povezane s stroški dela.

5.2. Ocena stroškov investicije

Prikazani so stroški za varianto 1 (z investicijo), ki je predmet nadaljnje obravnave v Dokumentu identifikacije investicijskega projekta (DIIP).

Ocenjena vrednost investicije »Vzpostavitev in delovanje vzorčne kmetije z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju« znaša 6.700.000,00 EUR (z vključenim DDV).

Ocene stroškov investicije so narejene na naslednjih predpostavkah:

- Strošek nakupa nepremičnin je upravičen do višine posplošene tržen vrednosti nepremičnin, kot je evidentirana v registru trga nepremičnin v skladu s predpisi, ki urejajo

množično vrednotenje nepremičnin, pri čemer strošek nakupa kmetijskih zemljišč ne sme presegati 10 odstotkov skupnih upravičenih stroškov.

- Ocenjena vrednost vzpostavitve produkcijskih površin je določena na podlagi kalkulacij, s katerimi razpolaga Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota.
- Stroške tehnološkega opremljanja so ocenile strokovne službe Kmetijsko gozdarskega zavoda Murska Sobota na podlagi izkušenj in internih informacij.
- Pri izračunu investicijske vrednosti po stalnih cenah so upoštevane cene iz oktobra 2021.
- Vrednosti stroškov posamezne investicije, razen stroškov dela, stroškov nakupa stavbnih zemljišč in objektov ter stroškov nakupa kmetijskih zemljišč, vključujejo DDV.

5.2.1. Ocena stroškov investicije po stalnih cenah

Tabela 9: Ocena investicijskih stroškov po stalnih cenah v EUR

Št.	Postavka	2022	2023	2024	Skupaj:
1	A-Priprava in spremljanje investicije				
	Priprava projektne in investicijske dokumentacije	156.271	42.312	13.869	212.452
	Nadzor in varnost		45.164	25.000	70.164
	<i>Skupaj 1</i>	<i>156.271</i>	<i>87.476</i>	<i>38.869</i>	<i>282.616</i>
	DDV 22%	34.380	19.245	8.551	62.176
	<i>Skupaj 1 z DDV</i>	<i>190.651</i>	<i>106.721</i>	<i>47.420</i>	<i>344.792</i>
2	B-Nakup zemljišč				
	<i>Skupaj 2</i>	<i>318.530</i>	<i>144.310</i>		<i>462.840</i>
3	C-Nakup objektov in pomožnih objektov				
	Osrednji objekt Banuta	441.895			441.895
	Pomožni objekti Banuta	94.610			94.610
	Informacijsko in razvojno središče	523.090			523.090
	<i>Skupaj 3</i>	<i>1.059.595</i>			<i>1.059.595</i>
4	D-Vzpostavitev produkcijskih površin in čred				
	Vzorčni nasadi		53.525	50.000	103.525
	Vzorčne črede		55.708	54.795	110.503
	<i>Skupaj 4</i>		<i>109.233</i>	<i>104.795</i>	<i>214.028</i>
	DDV		17.067	16.205	33.272
	<i>Skupaj 4 z DDV</i>		<i>126.300</i>	<i>121.000</i>	<i>247.300</i>
5	E-Gradnja pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture				
	<i>Skupaj 5</i>		584.918	428.623	1.013.541
	DDV		128.682	94.297	222.979
	<i>Skupaj 5 z DDV</i>		<i>713.600</i>	<i>522.920</i>	<i>1.236.520</i>
6	F-Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje				
	Osrednji objekt Banuta		197.591		197.591

	Pomožni objekti Banuta		182.458		182.458
	Informacijsko in razvojno središče		81.967	412.295	494.262
	<i>Skupaj 6</i>		<i>462.016</i>	<i>412.295</i>	<i>874.311</i>
	DDV		101.644	90.705	192.349
	<i>Skupaj 6 z DDV</i>		<i>563.660</i>	<i>503.000</i>	<i>1.066.660</i>
7	G-Mehanizacija, tehnološko in funkcionalno opremljanje kmetije				
	Mehanizacija	185.000	120.798	75.723	381.521
	Tehnološka oprema	104.079	275.603	161.596	541.278
	Druga oprema	97.130	203.770	182.730	483.630
	<i>Skupaj 7</i>	<i>386.209</i>	<i>600.171</i>	<i>420.049</i>	<i>1.406.429</i>
	DDV	84.966	132.038	92.411	309.415
	<i>Skupaj 7 z DDV</i>	<i>471.175</i>	<i>732.209</i>	<i>512.460</i>	<i>1.715.844</i>
8	Drugi materialni in posredni stroški, storitve				
	<i>Skupaj 8</i>	<i>50.000</i>	<i>60.000</i>	<i>60.000</i>	<i>170.000</i>
	DDV	11.000	13.200	13.200	37.400
	<i>Skupaj 8 z DDV</i>	<i>61.000</i>	<i>73.200</i>	<i>73.200</i>	<i>207.400</i>
	Skupaj 1-8 (neposredni stroški)	1.970.605	2.048.124	1.464.631	5.483.360
	DDV	130.346	411.876	315.369	857.591
	Skupaj z DDV	2.100.951	2.460.000	1.780.000	6.340.951
9	Posredni stroški projekta				
	Stroški dela	61.250	100.000	100.000	261.250
	Materialni stroški in storitve v povezavi z delom	14.589	32.787	32.787	80.163
	<i>Skupaj 9</i>	<i>75.839</i>	<i>132.787</i>	<i>132.787</i>	<i>341.413</i>
	DDV	3.210	7.213	7.213	17.636
	<i>Skupaj 9 z DDV</i>	<i>79.049</i>	<i>140.000</i>	<i>140.000</i>	<i>359.049</i>
	Skupna vrednost investicije brez DDV: od 1 do 9	2.046.444	2.180.911	1.597.418	5.824.773
	DDV	133.556	419.089	322.582	875.227
	Skupaj z DDV	2.180.000	2.600.000	1.920.000	6.700.000

Tabela 10: Ocena stroškov investicije skupno po posameznih vrstah vlaganj in dinamiki vlaganja v stalnih cenah

Postavka	2022	2023	2024	Skupaj:
A-Stroški priprave dokumentacije	190.651	106.721	47.420	344.792
B-Nakup zemljišč	318.530	144.310		462.840
C-Nakup objektov in pomožnih objektov	1.059.595			1.059.595
D-Vzpostavitev produkcijskih površin in čred		126.300	121.000	247.300
E-Gradnja pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture		713.600	522.920	1.236.520
F-Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje		563.660	503.000	1.066.660
G-Mehanizacija, tehnološko in funkcionalno opremljanje kmetije	471.175	732.209	512.460	1.715.844
Drugi materialni in posredni stroški, storitve	61.000	73.200	73.200	207.400
Posredni stroški projekta	79.049	140.000	140.000	359.049
Skupaj	2.180.000	2.600.000	1.920.000	6.700.000

5.2.2. Ocena stroškov investicije po tekočih cenah

Investicija se bo izvajala po letih znotraj investicijskega cikla 2022-2024, zato smo vrednost investicije preračunali tudi v tekoče cene. Za izračun vrednosti investicije v tekočih cenah smo upoštevali napovedi Urada za makroekonomske analize in razvoj (UMAR), ki v svoji jesenski napovedi gospodarskih gibanj 2021 za leto 2023 napoveduje 1,9 % povprečno inflacijo. Za izračun tekočih cen za leto 2024 smo uporabili enak odstotek povprečne inflacije kot je napovedana za leto 2023, torej 1,9 %.

Tabela 11: Inflacijska napoved

Leto	2022	2023	2024
HICP		1,9 %	1,9 %
Kumulativa		1,019	1,03836

Vir: Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2021, UMAR, Ljubljana september 2021

Tabela 12: Ocena investicijskih stroškov po tekočih cenah v EUR

Št.	Postavka	2022	2023	2024	Skupaj:
1	A-Priprava in spremljanje investicije				
	Priprava projektne in investicijske dokumentacije	156.271	43.116	14.401	213.788
	Nadzor in varnost	0	46.022	25.959	71.981
	<i>Skupaj 1</i>	<i>156.271</i>	<i>89.138</i>	<i>40.360</i>	<i>285.769</i>
	DDV 22%	34.380	19.610	8.879	62.869
	<i>Skupaj 1 z DDV</i>	<i>190.651</i>	<i>108.748</i>	<i>49.239</i>	<i>348.638</i>
2	B-Nakup zemljišč				
	<i>Skupaj 2</i>	<i>318.530</i>	<i>147.052</i>	<i>0</i>	<i>465.582</i>
3	C-Nakup objektov in pomožnih objektov				
	Osrednji objekt Banuta	441.895	0	0	441.895
	Pomožni objekti Banuta	94.610	0	0	94.610
	Informacijsko in razvojno središče	523.090	0	0	523.090
	<i>Skupaj 3</i>	<i>1.059.595</i>			<i>1.059.595</i>
4	D-Vzpostavitev produkcijskih površin in čred				
	Vzorčni nasadi	0	54.542	51.918	106.460
	Vzorčne črede		56.766	56.897	113.663
	<i>Skupaj 4</i>	<i>0</i>	<i>111.308</i>	<i>108.815</i>	<i>220.123</i>
	DDV	0	17.391	16.827	34.218
	<i>Skupaj 4 z DDV</i>	<i>0</i>	<i>128.700</i>	<i>125.642</i>	<i>254.341</i>
5	E-Gradnja pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture				
	<i>Skupaj 5</i>	<i>0</i>	<i>596.031</i>	<i>445.065</i>	<i>1.041.096</i>
	DDV	0	131.127	97.914	229.041
	<i>Skupaj 5 z DDV</i>	<i>0</i>	<i>727.158</i>	<i>542.979</i>	<i>1.270.138</i>
6	F-Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje				
	Osrednji objekt Banuta	0			0
	Pomožni objekti Banuta	0			0

	Informacijsko in razvojno središče	0	83.524	428.111	511.635
	<i>Skupaj 6</i>	0	470.794	428.111	898.905
	DDV	0	103.575	94.184	197.760
	<i>Skupaj 6 z DDV</i>	0	574.370	522.295	1.096.665
7	G-Mehanizacija, tehnološko in funkcionalno opremljanje kmetije				
	Mehanizacija	185.000	123.093	78.628	386.721
	Tehnološka oprema	104.079	280.839	167.795	552.713
	Druga oprema	97.130	207.642	189.740	494.511
	<i>Skupaj 7</i>	386.209	611.574	436.162	1.433.945
	DDV	84.966	134.547	95.956	315.469
	<i>Skupaj 7 z DDV</i>	471.175	746.121	532.118	1.749.414
8	Drugi materialni in posredni stroški, storitve				
	<i>Skupaj 8</i>	50.000	61.140	62.302	173.442
	DDV	11.000	13.451	13.706	38.157
	<i>Skupaj 8 z DDV</i>	61.000	74.591	76.008	211.599
	Skupaj 1-8 (neposredni stroški)	1.970.605	2.087.038	1.520.814	5.578.458
	DDV	130.346	419.701	327.467	877.514
	Skupaj z DDV	2.100.951	2.506.740	1.848.281	6.455.971
9	Posredni stroški projekta				
	Upravičeni stroški plač	61.250	101.900	103.836	266.986
	Upravičeni materialni stroški in storitve	14.589	33.410	34.045	82.044
	<i>Skupaj 9</i>	75.839	135.310	137.881	349.030
	DDV	3.210	7.350	7.490	18.050
	<i>Skupaj 9 z DDV</i>	79.049	142.660	145.370	367.079
	Skupaj: od 1 do 9	2.046.444	2.222.348	1.658.695	5.927.487
	DDV	133.556	427.051	334.956	895.563
	Skupaj z DDV	2.180.000	2.649.400	1.993.651	6.823.051

Tabela 13: Ocena stroškov investicije skupno po posameznih vrstah vlaganj in dinamiki po tekočih cenah

Postavka	2022	2023	2024	Skupaj:
A-Stroški priprave dokumentacije	190.651	108.748	49.239	348.638
B-Nakup zemljišč	318.530	147.052	0	465.582
C-Nakup objektov in pomožnih objektov	1.059.595	0	0	1.059.595
D-Vzpostavitev produkcijskih površin in čred	0	128.700	125.642	254.341
E-Gradnja pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture	0	727.158	542.979	1.270.138
F-Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje	0	574.370	522.295	1.096.665
G-Mehanizacija, tehnološko in funkcionalno opremljanje kmetije	471.175	746.121	532.118	1.749.414
Drugi materialni in posredni stroški, storitve	61.000	74.591	76.008	211.599
Posredni stroški projekta	79.049	142.660	145.370	367.079
Skupaj	2.180.000	2.649.400	1.993.651	6.823.051

5.2.3. Upravičeni in neupravičeni stroški investicije

Posebej ne prikazujemo upravičenih in neupravičenih stroškov, ker investicija nima predvidenih neupravičenih stroškov. Celotna investicija se bo realizirala na podlagi upravičenih stroškov in njihovega financiranja v okviru podukrepa 4.1. Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti. Investitor kot javni zavod ne odbija vstopnega DDV-ja, zato je v tem primeru DDV upravičen strošek investicije.

Tabela 14: Upravičeni in neupravičeni stroški projekta (stalne cene)

	2022	2023	2024	Skupaj:
Upravičeni stroški	2.046.444	2.180.911	1.597.418	5.824.773
DDV (upravičen strošek)	133.556	419.089	322.582	875.227
Upravičeni stroški skupaj	2.180.000	2.600.000	1.920.000	6.700.000
Neupravičeni stroški	0	0	0	0
Stroški skupaj	2.180.000	2.600.000	1.920.000	6.700.000

6. OPREDELITEV TEMELJNIH PRVIN INVESTICIJE

6.1. Strokovne podlage

- Spremembe in dopolnitve Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024 (Vlada RS, september 2021)
- Strokovne podlage ter predlog izvajanja podukrepa 4.1. in podukrepa 4.2. Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti v obdobju 2021-2024, D. Jerič, 2021
- Informacijska in strokovna podpora Kmetijsko gozdarskega zavoda Murska Sobota
- Urbanistične in arhitekturne zasnova vzorčne kmetije, prof. Peter Gabrielčič, oktober 2021
Interna dokumentacija Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti, PMSNS (2016-2021)
- Lokacijske informacije in Prostorsko ureditveni načrti občine Lendava
- Lokacijska informacija in Prostorsko ureditveni načrti občine Dobrovnik
- Lokacijska informacija in Prostorsko ureditveni načrti občine Šalovci
- Lokacijska informacija in Prostorsko ureditveni načrti občine Hodoš
- Lokacijska informacija in Prostorsko ureditveni načrti občine Moravske Toplice
- Jesenska napoved makroekonomskih gibanj za leto 2021, UMAR, 2021
- Interne informacije, navodila in arhiv naročnika, PMSNS
- Cenilni elaborati za objekte, pomožne objekte in zemljišča, arhiv PMSNS
- Pismo o nameri za skupen nastop PMSNS in Sklada RS pri nakupu kmetije, oktober 2021
- Druge strokovne podlage za pripravo investicijske dokumentacije »vzorčna kmetija-pod ukrep 4.1.« (informativne ponudbe, kalkulacije, primerjalne analize, strokovni nasveti)

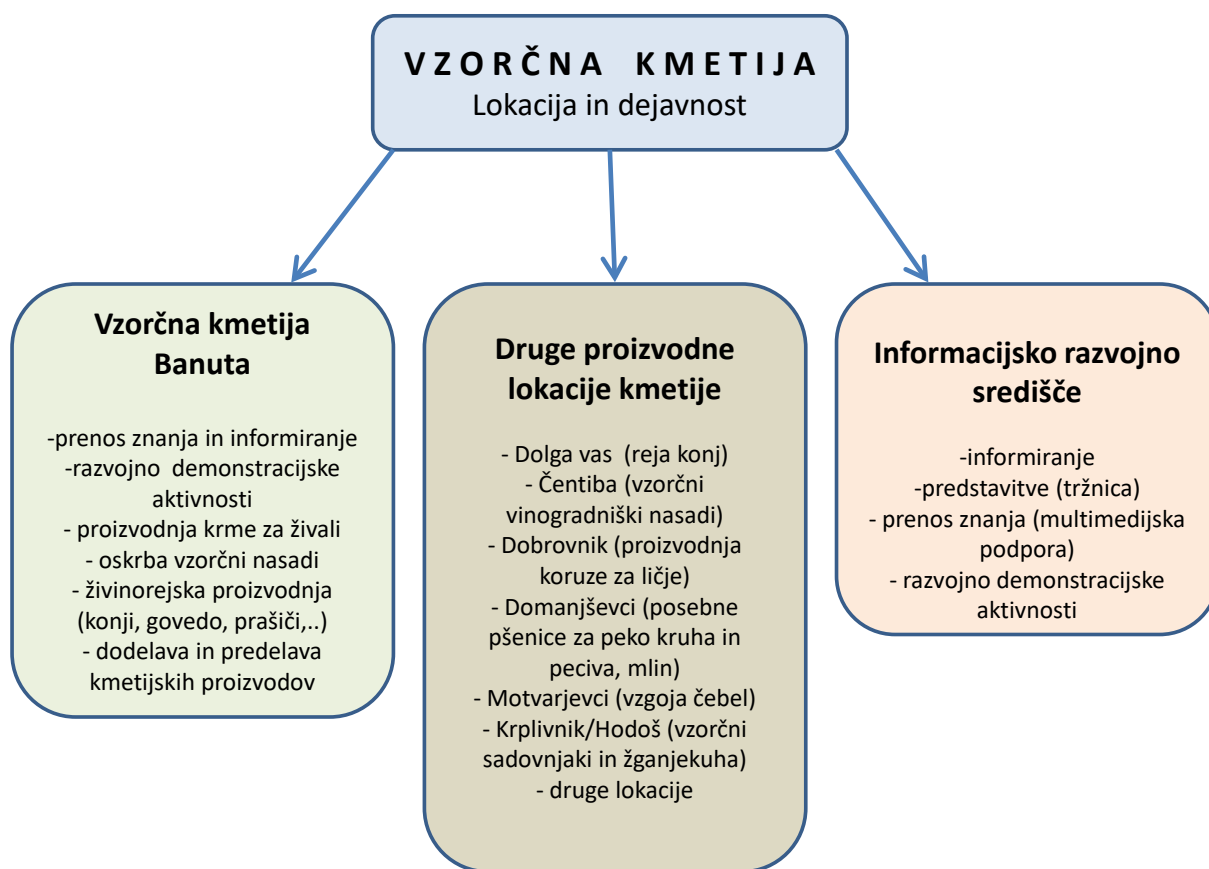
Strokovne in informacijske podlage so se nanašale na:

- Nakup zemljišč, objektov in pomožnih objektov
- Vzpostavitev produkcijskih površin in čred
- Gradnjo pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture
- Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje
- Tehnološko in funkcionalno opremljanje.

6.2. Urbanistična idejno programska in arhitekturna zasnova

Namen investicije je odkup ter vzpostavitev »vzorčne kmetije« na osrednji lokaciji v naselju Banuta in vzpostavitev dislociranih enot in objektov v okviru »vzorčne kmetije« na naslednjih lokacijah: Lendava, Dolga vas, Domanjševci, Dobrovnik, Motvarjevci, Krplivnik in Hodoš. Na lokaciji v Lendavi bo informacijsko razvojno središče, ki bo podpiralo načrtovane vsebine »vzorčne kmetije«. Dislocirane enote vzorčne kmetije se bodo postopoma vzpostavljale po celotnem narodnostno mešanem območju.

Slika 6: **Delovanje** »vzorčne kmetije« glede na lokacijo

Vir: Damjan Jerič, januar 2022

6.2.1. Vzorčna kmetija na osrednji lokaciji v Banuti

Obstoječa kmetija se nahaja v naselju Banuta v občini Lendava. Obsega cca 29 ha kmetijskih zemljišč ter štiri objekte, od tega en stanovanjski objekt, večnamenski turistično gospodarski objekt, hlev dolžine cca 60 m ter večji rastlinjak. Obstoječa kmetija se bo preoblikovala v vzorčno kmetijo s kompleksnim **predstavitvenim** programom, ki obsega rejo **krav** dojilj, vzrejo in vzgojo konj, rejo plemenskih prašičev in **drobnice**, vzrejo perutnine ter kmetijsko proizvodnjo s poudarkom na gojenju špargljev ter pridelavi zelenjave. V ta namen bo mogoče

deloma uporabiti že obstoječe objekte na kmetiji: tako hlev kot tudi stanovanjsko hišo in večnamenski promocijsko gospodarski objekt. Dotrajani objekt rastlinjaka se poruši. Vsi objekti so dobro povezani z lokalnim cestnim omrežjem kot tudi s poljskimi in travniškimi površinami. Kmetija ima v lasti tri večje strnjene zemljiške komplekse (po 6 ha) primerne za pašnike. Ostala zemljiška posest je bolj ali manj razpršena po širši okolici kmetije. V prenovljenem obstoječem hlevu bo mogoče namestiti v prvem delu 15 krav ter v drugem 15 govedi. Za konje je predvidena izgradnja novega hleva, s tem da je v prvem delu hleva 15 konjskih boksov s pripadajočimi servisnimi prostori in pokritimi izpusti pred boksi, v drugem delu pa enoten prostor za čredo 15 konj. V sklopu konjskega hleva je tudi prostor za jahače. Skupno bo na kmetiji prostora za 30 konjev. Zaradi 15 ha strnjenih pašniških površin bo mogoče kombinirati čredno in hlevsko vzrejo konj.

Logistično glavo posestva tvori nekdanja stanovanjska hiša, v kateri bo program razvojne enote ter prostor za vzdrževalca posestva. Hiša je enonadstropna, ima pa tudi bivalne kletne prostore. Funkcionalno je povezana s pritličnim informacijsko gospodarskim poslopjem, tako da oklepata funkcionalno dvorišče obeh objektov. V gospodarskem poslopu se nahaja hladilnica s predelavo mesa, predstavitveni prostor ter vinska klet. Oba objekta sta stilno oblikovana z elementi madžarske vaške arhitekture. Ob stanovanjski hiši je lociran objekt za predelavo zelenjave in sadja s pripadajočo hladilnico. Na kmetiji se nahaja tudi hlev za vzrejo prašičev in drobnice ter kokošnjak za perutnino. Hlevom pripada tudi veliko poslopje za shrambo sena in gnojišče. Za potrebe mehanizacije je predvidena gradnja 400 m² velike strojne lope ter 300 m² velike garaže. Na kmetiji bo organizirana manjša tržnica. V sklopu »vzorčne kmetije« bo organizirana kuhinja, večnamenska jedilnica ter manjša dvorana za demonstracijske in informacijske prikaze. Konjeniški del kmetije obsega konjski hlev za 30 konj, manjšo peščeno manežo za ogrevanje, dve pokriti krožni ložirnici za ogrevanje konj v slabem vremenu ter 20 x 60 m veliko peščeno manežo za ujahanje konj. Hlevi so neposredno povezani s tremi večjimi pašniki, ki jih obrobajo sprehajalne steze za konje. V okviru novega hleva je organiziran prostor za jahače s sanitarijami, garderobo in skupnim prostorom. Možen bo tudi odprt ogled vseh objektov in dislociranih enot.

Vzorčna kmetija bo demonstrirala uporabo sodobnih sonaravnih oblik gospodarjenja z naravnimi viri vključno z uporabo lokalne čistilne naprave in uporabo obnovljivih energetskih virov. Vzorčna kmetija bo dostopna iz lokalne ceste po obstoječem dovozu na dvorišče stanovanjske hiše in večnamenskega gospodarskega objekta oziroma preko dostopnega parkirnega prostora prav tako iz lokalne ceste. Novo centralno parkirišče je namenjeno delavcem na posestvu, jahačem in obiskovalcem. Omogoča tudi parkiranje in obračanje avtobusa.

Slika 7: Zasnova vzorčne kmetije v Banuti

- 01 Hlev za rejo drobnice, perutnine
- 02 Hlev za rejo plemenskih prašičev
- 03 Prostor za krmo
- 04 Garaža za traktorje
- 05 Strojna lopa
- 06 Gnojišče in gnojnična jama
- 07 Hlev za krave dojilje
- 08 Hlev za govedo
- 09 Hlev za konje (čreda)
- 10 Hlev za konje (boksi)
- 11 Odprta peščena maneža
- 12 Peščena sprehajalnica za konje
- 13 Manjša sprehajalnica za konje
- 14 Hladilnica in predelovalnica
- 15 Upravni in degustacijski prostor
- 16 Vhodni parkirni prostor

17 Pašnik

18 Sprehajalna konjska pot.

Nakup, zemljišč, objektov in pomožnih objektov

Kmetija v naselju Banuta se prodaja v celoti, z zemljišči in objekti, ki so na centralni lokaciji. Gre za centralni objekt velikosti 240 m² koristnih površin. Ob centralnem objektu so pomožni objekti: hladilnica, pakirnica, skladišča in rastlinjak, ki so potrebni obnove in razširitve.

Logistično glavo posestva tvori stanovanjska hiša, ki ji bomo delno spremenili namembnost. Hiša je enonadstropna in ima tudi bivalne kletne prostore. Funkcionalno je povezana s pritličnim gospodarskim poslopjem, tako da oklepata funkcionalno dvorišče obeh objektov. Oba objekta sta stilno oblikovana z elementi madžarske vaške arhitekture.

Slika 8: Kmetija v Banuti v sedanji podobi*Tabela 15 : Obstoječi prostori kmetije*

	Vrsta prostora	Površina v m2
1	Stanovanjska hiša	269,29
	Pritličje	102,55
	Nadstropje	85,67
	Kletni prostori	81,07
	Skupaj	538,58
2.	Objekt za predelavo in logistiko	240,76
	Skladišče	103,36
	Hladilnice	28,17
	Predelava	16,33
	Kuhinja in lokal	70,66
	Sanitarije	13,46
	Hodnik	8,78
	Skupaj	481,52

Prenove in posodobitve v Banuti

- Prenova obstoječega stanovanjskega objekta, cca 250 m²
- Prenova gospodarskega objekta in delavnic, cca 400 m²
- Prenova hleva za konje, cca 900 m².

Slika 9: Obstojče stanje kmetije v Banuti

01 Obstojča stanovanjska hiša

02 Večnamensko gospodarsko poslopje

03 Razpadajoči hlev

04 Razpadajoči rastlinjak

Širitev ter posodobitev zmogljivosti v Banuti in Dolgi vasi

- Strojna lopa, hladilnica, predelava zelenjave, cca 500 m
- Pokrita peščena maneža (gradnja), 1.200 m
- Odprta peščena maneža , 2x 1.200 m
- Odprta peščena sprehajalnica za konje, 2x400 m
- Pokrita peščena sprehajalnica za konje, 2x 300 m

- Sanitarije, garderobe, cca 20 m²
- Hlev, boksi, sedlarnica, pralnica, cca 50 m²
- Shramba za seno, cca 50 m²
- Asfaltirano parkirišče, cca 200 m²
- Asfaltirane manipulativne površine, cca 60 m².

6.2.2. Informacijsko-razvojno središče vzorčne kmetije

Projekt predvideva osnovni in razvojni koncept za vzpostavitev informacijskega središča, ki bo namenjen delovanju vzorčne kmetije in razvojno-raziskovalne enote. Poudarek bo na vzpostavitvi spletne platforme za izvajanje poslanstva vzorčne kmetije ter spodbujanje razvoja kmetijstva in pridelave hrane na programskem območju, posredovanju primerov dobrih praks vzorčne kmetije zainteresirani javnosti ter prenosu dobrih praks iz drugih okolij na narodnostno mešano območje.

Informacijsko in razvojno središče v Lendavi

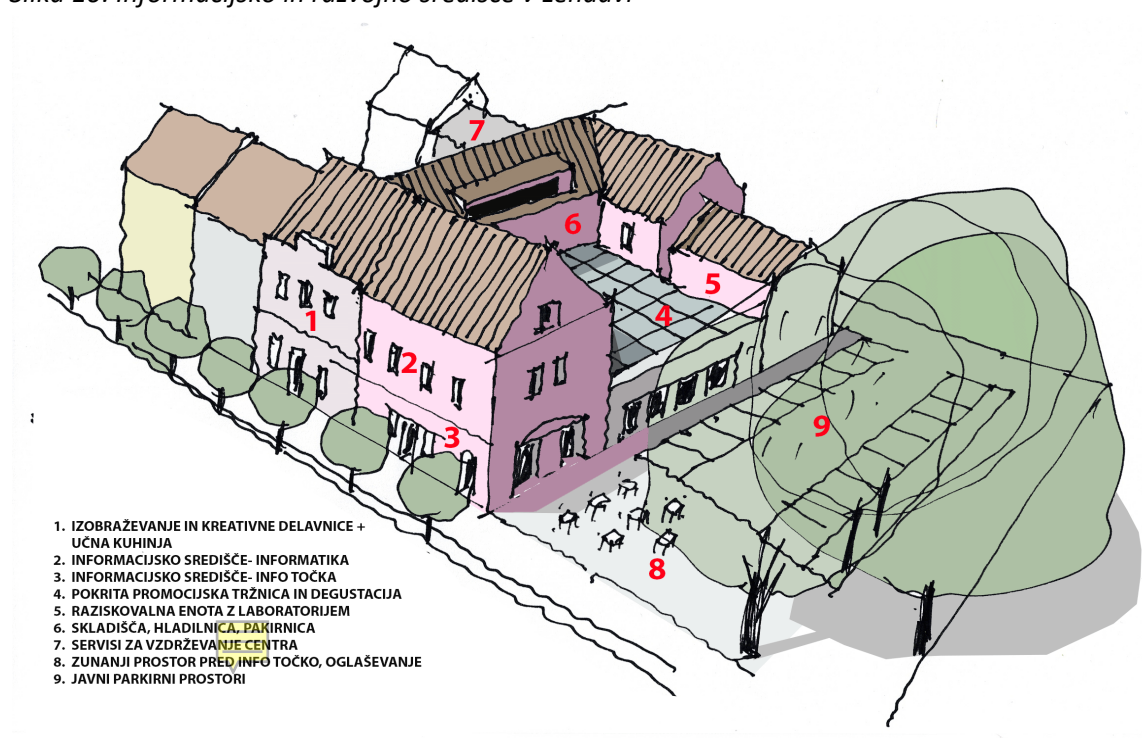
Informacijsko in razvojno središče s predstavitveno tržnico se umešča v prostore nekdanje Cvetličarne. Prostor Cvetličarne so locirani v treh objektih in sicer: v stari meščanski hiši na Glavni ulici št. 42, v stari meščanski hiši na Glavni ulici št. 44 in v hiši ob ulici Sv. Štefana številka 14. Med objekti se nahaja veliko notranje dvorišče, ki je pokrito s transparentno streho in spremenjeno v delovni prostor cvetličarne. Objekti ležijo na pomembni mestni lokaciji ob Glavni ulici, s tem da se odpirajo proti Cerkevemu trgu na eni strani in proti bodoči mestni knjižnici v prenovljenem objektu Blagovnice na drugi strani. Program Informacijsko razvojnega središča obsega tri funkcionalne sklope in sicer: informacijsko promocijski in izobraževalni del, upravno raziskovani del ter promocijsko tržnico z učno kuhinjo. Informacijski del s sprejemnico je umeščen v pritličje na vogalu Glavne ulice in Cerkevenga trga. Dostopen je skozi glavni vhod iz Glavne ulice. To je tudi najvidnejša točka celotnega programa. Izobraževalni del se nahaja v prvem nadstropju (piano nobile) obeh meščanskih objektov ob Glavni ulici. Tukaj je velik multimedijski prostor s 60 sedeži, v katerem je mogoče organizirati edukativno informacijske dogodke. Individualnemu informiranju in svetovanju je namenjenih 6 učnih mest z delovnimi postajami. Dodana je tudi priročna knjižnica, servisni prostori ter arhiv, ki se nahaja v kletnih prostorih središča. Uprava informacijskega središča in prostori za raziskovalce so umeščeni v prvo nadstropje objekta, ki leži ob ulici S. Štefana. Službeni vhod je iz ulice Sv. Štefana. V pritličju tega objekta in v pokritem notranjem dvorišču se nahaja pokrita predstavitvena tržnica z učno kuhinjo. Tržnica je svetla in pokrita z novo stekleno streho. Odpira se proti Cerkevemu trgu in skozi steklena izložbena okna vabi k obisku. Osrednji del tržnice je namenjen prodaji in promociji lokalno pridelane zelenjave in sadja. Tukaj je tudi odprta kuhinja namenjena promociji lokalnih jedi in učenju tečajnikov oziroma udeležencev kreativnih delavnic. V objektu ob ulici Sv. Štefana

se nahajajo prostori namenjeni prodaji mesa in mesnih izdelkov. Prostori tržnice obsegajo tudi pripadajoče hladilnice in sanitarije za obiskovalce ter garderobe in sanitarije za zaposlene (v kletni prostorih). Na stenah tržnice so nameščeni veliki LED prikazovalniki s projekcijo in informiranjem vsebin informacijskega središča. V mansardi obeh objektov ob Glavni ulici je predviden velik odprt prostor, namenjen organiziranju kreativnih delavnic, tematskih razstav, muzejskemu programu in tematskemu druženju. Z novim programom informacijsko razvojnega središča in predstavitveno tržnico madžarske samoupravne narodne skupnosti na pomembni lokaciji v centru Lendave, bo mestni prostor dobil novo vitalno vsebino in s tem nov razvojni zagon.

Tabela 16: Prostori za informacijsko in razvojno dejavnost kmetije

	Namembnost prostorov	Površina v m ²
1	Informacijsko središče	398
2	Multimedija in kreativne delavnice	530
3	Raziskovalno razvojna dejavnost	110
4	Promocijska tržnica s kuhinjo in skladiščem	400
5	Sanitarije	20
	Skupaj koristne površine	1.458

Slika 10: Informacijsko in razvojno središče v Lendavi

Prenova informacijskega in razvojnega središča v Lendavi

- Informacijske in kreativne delavnice + učna kuhinja, prenova starega meščanskega stanovanja cca 262 m²
- Informacijsko središče, prenova starega meščanskega stanovanja cca 144 m²
- Pokrita kmečka-promocijska tržnica, razstavni prostor in degustacija, cca 180 m²
- Raziskovalna enota z laboratorijem, 105 m²
- Skladišča, hladilnica, pakirnica, sanitarije, garderoba
- Servis, cca 50 m².

Slika 11: Lokacija informacijsko razvojnega središča v Lendavi

01 Informacijsko razvojno središče

02 Glavna ulica

03 Cerkveni trg

6.2.3. Dislocirane lokacije in dejavnosti vzorčne kmetije

Dejavnost »vzorčne kmetije« se bo, poleg osrednje lokacije v naselju Banuta in vzpostavitve informacijsko – razvojnega središča, izvajala še na naslednjih lokacijah: Dolga vas,

Domanjševci, Dobrovnik, Motvarjevci, Krplivnik in Hodoš. Dislocirane enote vzorčne kmetije se bodo postopoma vzpostavile po celotnem narodnostno mešanem območju.

Dislocirana reja konj v Dolgi vasi

Program dopolnilne dejavnosti povezane s konjerejo je predviden tudi na lokaciji v Dolgi vasi in se tematsko ter organizacijsko veže na program vzgoje, reje in oskrbe konj na vzorčni kmetiji v Banuti. Domicil konj je kmetija v naselju Banuta. Od tod se glede na potrebe »napajajo« različne vsebine v Dolgi vasi. Zaradi razmeroma mirnega okolja na kmetiji je prostor namenjen predstavitvi konj, konjenikom, gostom in turistom.

Slika 12: Zasnova objektov na lokaciji Dolga vas

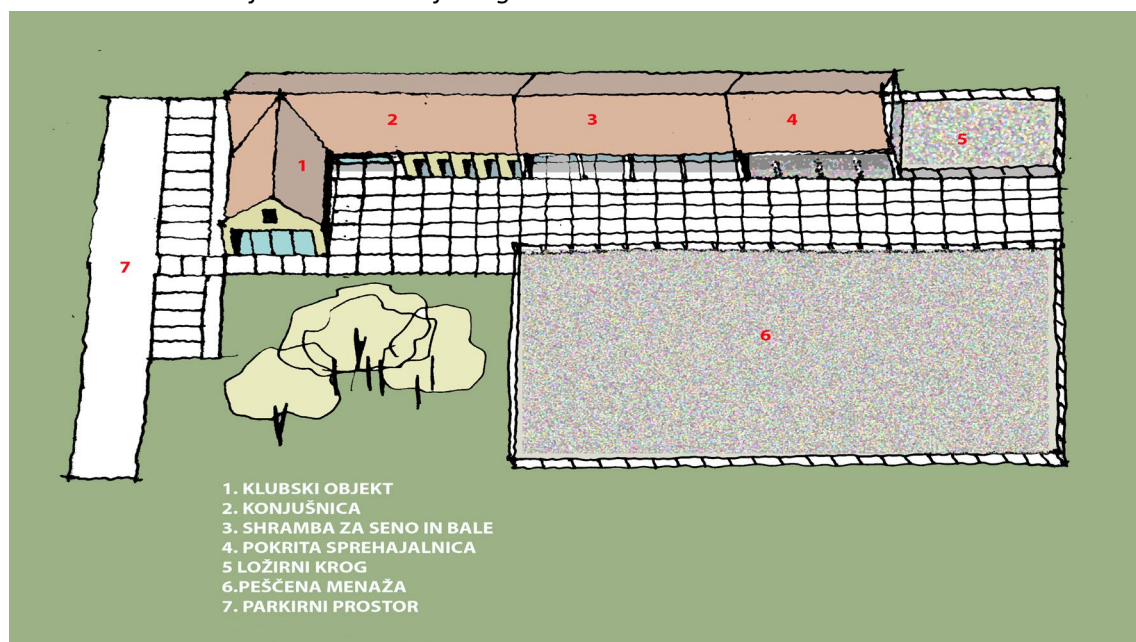

Tabela 17: Zemljišča v Dolgi vasi

Vrsta zemljišča	K.O. in parcelna številka	Velikost m2
oddih, šport in rekreacija	157 Dolga vas št. 2959	9.186
oddih, šport in rekreacija	157 Dolga vas št. 2958	245
kmetijsko	157 Dolga vas št. 2960	41.180
površine železnic	157 Dolga vas št. 5454/5	delno

Domanjševci

Na proizvodni lokaciji »vzorčne kmetije« v Domanjševcih so parcele, ki so potrebne za vzpostavitev učnih nasadov za pridelavo posebne sorte pšenice, primerne za tradicionalno peko kruha in potic. Na tej lokaciji se bo postavil novi vzorčni mlin za mletje žit.

Tabela 18: Zemljišča v Domanjševcih

Vrsta zemljišča	K.O. in parcelna številka	Velikost m2
kmetijsko	19 Domanjševci št. 8311	2.943
podeželsko poseljeno	19 Domanjševci št. 5428/4	922
podeželsko poseljeno	19 Domanjševci št. 5429/2	1.065

Dobrovnik

Pri proizvodni lokaciji »vzorčne kmetije« v Dobrovniku bo nasad koruze, ki jo potrebujejo kot surovino za pridobivanje ličja. Iz ličja izdelujejo tradicionalne spominke, kar sodi med značilne dopolnilne dejavnosti na narodnostno mešanem območju.

Tabela 19: Zemljišča v Dobrovniku

Vrsta zemljišča	K.O. in parcelna številka	Velikost m2
kmetijsko	146 Dobrovnik št. 3423	4.851
kmetijsko	146 Dobrovnik št. 3424	2.141
kmetijsko	146 Dobrovnik št. 3425	2.363
kmetijsko	146 Dobrovnik št. 3426	1.841
kmetijsko	146 Dobrovnik št. 3427	1.658
kmetijsko	146 Dobrovnik št. 3430/1	864

Motvarjevci

Na lokaciji v Motvarjevcih se bo postavil nov čebelnjak in nabavila oprema za predelavo medu, ki bo služila predstavitev dejavnosti proizvodnje medu in izdelkov iz medu za potrebe vzorčne kmetije.

Krplivnik/Hodoš

Na lokaciji v Krplivniku bo vzpostavljen vzorčni sadovnjak s starimi sortami jabolk in drugih vrst sadja. Dodatno se bo kupila oprema za proizvodnjo žganja, ki bo v okviru vzorčne kmetije služila predstavitvi dejavnosti žganjekuhe.

6.2.4. Produksijske površine in črede

Vzorčni nasadi

- Vzorčni vinogradi na gričevnatem delu programskega območja (1 hektar vzorčnega vinograda); Vzorčni vinograd bomo vzpostaviti na zapuščenih vinogradniških legah. Ureditev takšnih lokacij je pomembno zaradi izgleda pokrajine in motivacije pridelovalcev, da se ohrani dejavnost vinogradništva. Na lokaciji je objekt, ki ga bomo z razmeroma nizkimi vložki uredili kot spremljajočo infrastrukturo vzorčnemu vinogradu.

Ostali vzorčni nasadi:

- Vzorčni nasadi špargljev in zelenjave (1-3 hektarja na kmetiji in dislociranih lokacijah)
- Vzorčni nasad koruze za ličje - v Dobrovniku (cca 1,5 hektarja)
- Vzorčni nasad tradicionalnih vrst žit- v Domanjševcih (cca 1 hektar)
- Širitev vzorčnega sadovnjaka – v Krplivniku /Hodoš (cca 0,5 hektarja).

Slika 13: Primer neobdelana kmetijska zemljišča primerne za vzpostavitev vzorčnega nasada

Vzorčne črede

- Čreda konj - Banuta -Dolga vas(min 15 glav)
- Čreda krav dojilj - Banuta (min 20 glav)
- Prašiči mangalice- Banuta in dislocirane lokacije (min 30 živali)
- Ovce, perutnina-Banuta (min 15 ovc in 30 kokoši)
- Predstavitev ostalih domačih živali-Banuta (učna pot z min 5 vrst domačih živali)

- Postavitev vzorčnega čebelnjaka – Motvarjevci (min 20 panjev).

6.2.5. Mehanizacija, tehnološko in funkcionalno opremljanje

Vlaganja v nabavo opreme in tehnološko ureditev vzorčne kmetije navajamo po skupinah glede na njihovo namembnost.

Tabela 20: Opremljanje vzorčne kmetije

	Vrsta opreme	Količina
1	Oprema in mehanizacija	
	Traktorji-različni	3 kosi
	Stroji za obdelavo njiv-različni	85 kosov
	Stroji za obdelavo trajnih nasadov-različni	4 kosi
	Mehanizacija za obdelavo travinja-različni	6 kosov
	Dvoriščna mehanizacija-različna	5 kosov
	Prikolice in trosilniki	3 kosi
2	Oprema za predelavo	
	Za predelavo zelenjave	1 komplet
	Za predelavo sadja (sok, kaše, suho sadje, žganje,...)	1 komplet
	Za predelavo mesa	1 komplet
	Za predelavo medu	1 komplet
	Za predelavo grozdja	nedefinirano
	Za predelavo žit (mlin, ...)	1 komplet
	Hladilnica	modularno
	Pakirnica in druga oprema	nedefinirano
3	Druga oprema	
	Računalniška	nedefinirano
	Oprema za rejo in nego živali	nedefinirano
	Oprema za meritve pogojev pridelave in varstva okolja	nedefinirano
	Pohištvo in droben inventar	nedefinirano
4	Hišna sončna elektrarna	1 komplet
5	Oprema za trajnostno ravnanje z odpadki	modularno
6	Oprema za informacijsko in razvojno središče	komplet

6.3. Opis lokacije

Investicija bo realizirana na centralni lokaciji vzorčne kmetije v naselju Banuta. V okviru vzorčne kmetije bodo delovale tudi zunanje proizvodne lokacije, ki bodo predmet nakupa zemljišč, urejanja infrastrukture in drugih aktivnosti predvidenih z investicijo. Mrežna organiziranost, ki bo zajela celotno narodnostno mešano območje je pomembna za uspešnost programa.

Slika 14: Prostorska razpršenost vzorčne kmetije

Na izbranih lokacijah že delujejo ali pa so vzpostavljene aktivnosti za izvajanje načrtovanih vsebin. Primarna komunalna in prometna infrastruktura je urejena. Lokacije omogočajo vzpostavitev in nadaljnji prostorski razvoj predvidenih vsebin.

1. Kmetija - Banuta
2. Informacijsko raziskovalno središče - Lendava
3. Konjenišтво - Dolga vas
4. Vinogradništvo - Gričevnati del (Lendava-Dobrovnik-Goričko)
5. Koruza za ličje - Dobrovnik
6. Žitarice in mlin - Domanjševci
7. Vzorčni sadovnjak in žganjekuha – Krplivnik/Hodoš
8. Vzorčni čebelnjak - Motvarjevci.

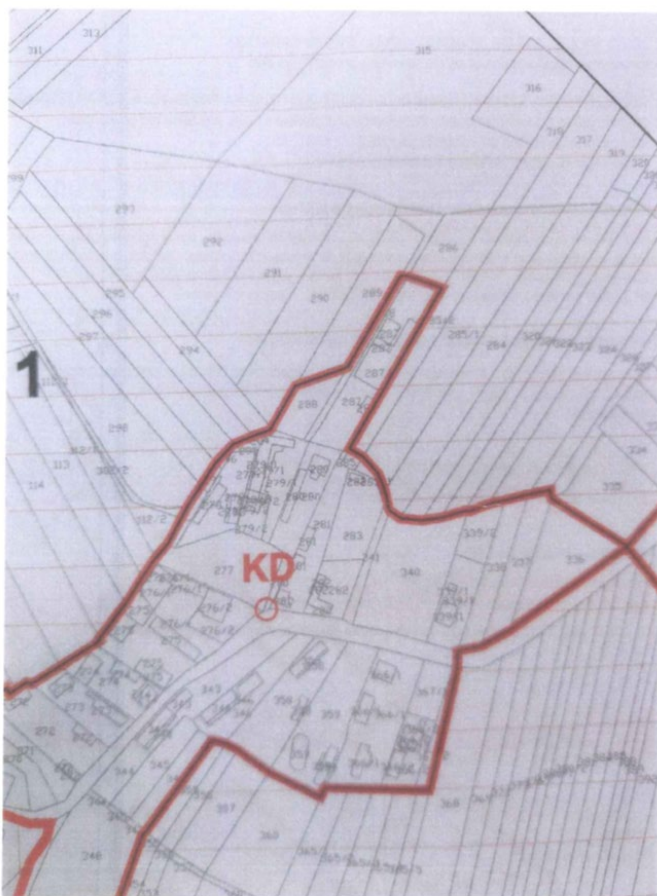
6.3.1. Lokacija vzorčne kmetije v Banuti

Slika 15: Lokacija kmetije v Banuti

Slika 1: Situacija parc. št. 280/1 k.o. Banuta

Lokacijska informacija Občine Lendava št. 3512-0067/2021-2(607).

Izsek grafičnega dela PUP za nižinski del občine Lendava M 1:2500 (Ur. list RS, št. 45/01, 66/02, 54/04 in 9/18)
Fotokopija je identična z originalom!

6.3.2. Lokacija informacijskega in raziskovalnega središča

Slika 16: Lokacija informacijskega in razvojnega središča v Lendavi

Lokacijska informacija Občine Lendava št. 3512-0064/2021-2-(607).

Izsek grafičnega dela PUP za mesto Lendava M 1:1000 (Ur. list RS, št. 45/01, 66/02, 54/04 in 74/10)
Fotokopija je identična z originalom!

6.3.3. Dislocirana lokacija vzorčne kmetije v Dolgi vasi

Slika 17: Proizvodna lokacija v Dolgi vasi

6.3.4. Dislocirana lokacija vzorčne kmetije v Domanjševcih

Slika 18: Proizvodna lokacija kmetije v Domanjševcih

6.3.5. Dislocirana lokacija vzorčne kmetije v Dobrovniku

Slika 19: Proizvodna lokacija kmetije v Dobrovniku

6.4. Ocena investicijskih stroškov s časovnim načrtom

6.4.1. Dinamika investicijskih stroškov

Tabela 21: Dinamika investicijskih stroškov podukrepa 4.1. v stalnih cenah

Št.	Postavka	2022	2023	2024
1	A-Priprava in spremljanje investicije			
	Priprava projektne in investicijske dokumentacije	156.271	42.312	13.869
	Nadzor in varnost		45.164	25.000
	<i>Skupaj 1</i>	<i>156.271</i>	<i>87.476</i>	<i>38.869</i>
	DDV 22%	34.380	19.245	8.551
	<i>Skupaj 1 z DDV</i>	<i>190.651</i>	<i>106.721</i>	<i>47.420</i>
2	B-Nakup zemljišč			
	<i>Skupaj 2</i>	<i>318.530</i>	<i>144.310</i>	
3	C-Nakup objektov in pomožnih objektov			
	Osrednji objekt Banuta	441.895		
	Pomožni objekti Banuta	94.610		
	Informacijsko in razvojno središče	523.090		
	<i>Skupaj 3</i>	<i>1.059.595</i>		
4	D-Vzpostavitev produkcijskih površin in čred			
	Vzorčni nasadi		53.525	50.000

	Vzorčne črede		55.708	54.795
	Skupaj 4		109.233	104.795
	DDV		17.067	16.205
	Skupaj 4 z DDV		126.300	121.000
5	E-Gradnja pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture			
	Skupaj 5		584.918	428.623
	DDV		128.682	94.297
	Skupaj 5 z DDV		713.600	522.920
6	F-Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje			
	Osrednji objekt Banuta		197.591	
	Pomožni objekti Banuta		182.458	
	Informacijsko in razvojno središče		81.967	412.295
	Skupaj 6		462.016	412.295
	DDV		101.644	90.705
	Skupaj 6 z DDV		563.660	503.000
7	G-Mehanizacija, tehnološko in funkcionalno opremljanje kmetije			
	Mehanizacija	185.000	120.798	75.723
	Tehnološka oprema	104.079	275.603	161.596
	Druga oprema	97.130	203.770	182.730
	Skupaj 7	386.209	600.171	420.049
	DDV	84.966	132.038	92.411
	Skupaj 7 z DDV	471.175	732.209	512.460
8	Drugi materialni in posredni stroški, storitve			
	Skupaj 8	50.000	60.000	60.000
	DDV	11.000	13.200	13.200
	Skupaj 8 z DDV	61.000	73.200	73.200
	Skupaj 1-8 (neposredni stroški)	1.970.605	2.048.124	1.464.631
	DDV	130.346	411.876	315.369
	Skupaj z DDV	2.100.951	2.460.000	1.780.000
9	Posredni stroški projekta			
	Stroški dela	61.250	100.000	100.000
	Materialni stroški in storitve v povezavi z delom	14.589	32.787	32.787
	Skupaj 9	75.839	132.787	132.787
	DDV	3.210	7.213	7.213
	Skupaj 9 z DDV	79.049	140.000	140.000
	Skupaj: od 1 do 9	2.046.444	2.180.911	1.597.418
	DDV	133.556	419.089	322.582
	Skupaj z DDV	2.180.000	2.600.000	1.920.000

6.4.2. Terminski plan in faze izvedbe

Z izvajanjem projekta se prične v letu 2022 in se konča leta 2024. V primeru variante »brez investicije« aktivnosti za izvedbo investicije ni, v primeru variante »z investicijo« pa bodo aktivnosti potekale po časovnem načrtu, predstavljenem v spodnji tabeli.

Tabela 22: Načrt časovne izvedbe po fazah investicije

Faze investiranja	Obdobje investiranja
A-Stroški priprave dokumentacije	2022, 2023, 2024
B-Nakup zemljišč	2022, 2023
C-Nakup objektov in pomožnih objektov	2022
D-Vzpostavitev produkcijskih površin in čred	2023, 2024
E-Gradnja pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture	2023, 2024
F-Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje	2023, 2024
G-Mehanizacija, tehnološko in funkcionalno opremljanje kmetije	2022, 2023, 2024
Drugi materialni in posredni stroški, storitve	2022, 2023, 2024
Posredni stroški projekta	2022, 2023, 2024

6.5. Varstvo okolja

Vzorčna kmetija s svojimi dejavnostmi ne bo posebej obremenjevala okolja. Njen namen je ta, da s svojim ravnanjem demonstrira javnosti, kako je potrebno izvajati kmetijske dejavnosti z minimalnimi vplivi na okolje. Na vzorčnih nasadih bo preizkušala različne metode ekološke pridelave ter z rezultati seznanjala javnost. Ravnanje z odpadki in presežki živil bo vključeno v sistem krožnega gospodarjenja na kmetiji. Vzorčna kmetija bo demonstrirala uporabo sodobnih sonaravnih oblik gospodarjenja z naravnimi viri vključno z uporabo lokalne čistilne naprave in uporabo obnovljivih energetskih virov.

Največjo obremenitev okolja bodo predstavljali turistični obiskovalci vzorčne kmetije ter komunalni odpadki in hrup, ki jih bodo ti povzročali. S preureditvijo prometnic in izgradnjo parkirišč bomo te vplive minimalizirali. Vzorčna kmetija bo nabavljala izključno energetsko učinkovito, varčno in okolju prijazno opremo.

6.6. Kadrovsko organizacijska shema

Za potrebe izvajanja aktivnosti v okviru podukrepa 4.1 se bo zaposlilo 3,5 oseb. Od tega bosta dva zaposlena s VII. stopnjo izobrazbe in 1,5 osebe s V. stopnjo izobrazbe. Enako število zaposlenih načrtujemo tudi po zaključku izvedbe tega projekta.

Zaposleni bodo imeli nalogo izvajanja aktivnosti, ki so predvidene v okviru tega projekta. Za določene aktivnosti, ki jih ne bodo uspeli narediti zaposleni v okviru projekta, se bodo najeli zunanji sodelavci. Stroški le-teh so predvideni v okviru stroškov izvedbe posameznih aktivnosti.

Tabela 23: Načrt zaposlovanja

Število	Področje dela	Smer izobrazbe	Stopnja izobrazbe
1 oseba	Vodenje kmetijske proizvodnje	Kmetijska, veterina,...	7
1 oseba	Razvoj novih proizvodov, kakovost proizvodnje,	Živilska tehnologija, varna hrana, ...	7
1 oseba	Delo na kmetiji, oskrba živali, proizvodnja krme, oskrba vzorčnih nasadov, delo pri predelavi proizvodov, ...	Kmetijski tehnik	5
1/2 osebe	Vzdrževanje informacijskih sistemov in platforme	Informatika, ...	5

V spodnji tabeli so prikazani stroški zaposlitve delavcev v času trajanja projekta. Stroški zaposlenih v obdobju trajanja projekta bodo znašali 261.250 EUR. Stroške smo ocenili na osnovi povprečnih plač v javnem sektorju za predvideno stopnjo izobrazbe.

Tabela 24: Predvideni stroški zaposlenih oseb po letih in čas zaposlitve

Število	Leto 2022 (€)	Leto 2023 (€)	Leto 2024 (€)	Skupaj (€)	Predvideni čas zaposlitve
1 oseba	26.250	35.000	35.000	96.250	april 2022
1 oseba	17.500	35.000	35.000	87.500	junij 2022
1 oseba	10.000	20.000	20.000	50.000	junij 2022
½ osebe	7.500	10.000	10.000	27.500	april 2022
SKUPAJ	61.250	100.000	100.000	261.250	

Za potrebe dela zaposlenih na projektu načrtujemo tudi stroške najema prostorov za pisarne, v katerih bodo zaposleni delali, dokler se ne bodo uredili prostori v okviru vzpostavitve »vzorčne kmetije«. Načrtujemo še tudi druge stroške, ki bodo nastali pri delu zaposlenih: pisarniški material, informacijska tehnika, potni stroški, itd.

6.7. Viri financiranja

Sredstva za investicijo in načrtovane aktivnosti se zagotavlja Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) na podlagi Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024 (Sklep Vlade RS št. 09502-1/2020/6, z dne 29.09.2021), podukrep 4.1 »Vzpostavitev in delovanje vzorčne kmetije z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju«. Vrednost stroškov investicije v stalnih cenah za financiranje podukrepa 4.1. znaša 6.700.000 EUR.

Tabela 25: Viri financiranja podukrepa 4.1. v EUR v stalnih cenah

	2022	2023	2024	Skupaj:
MKGP	2.180.000	2.600.000	1.920.000	6.700.000
Ostali viri	0	0	0	0

Tabela 26: Viri financiranja podukrepa 4.1. v EUR v tekočih cenah

	2022	2023	2024	Skupaj:
MKGP	2.180.000	2.600.000	1.920.000	6.700.000
Lastni viri	0	49.400	73.651	123.051
Skupaj	2.180.000	2.649.400	1.993.651	6.823.051

6.8. Ocena ekonomske upravičenosti projekta

Projekt kaže svojo ekonomsko upravičenost z merljivimi in nemerljivimi družbenimi koristmi, ki jih prinaša njegova realizacija. Investicija bo omogočila pogoje za krepitev socialno-ekonomske osnove narodnostno mešanega območja v Pomurju. Pričakovani učinki bodo predvidoma presegli investicijske stroške, kar opravičuje izvedbo investicije.

Posebej je treba izpostaviti naslednje učinke:

- Izboljšanje kompetenc in sodelovanja kmetovalcev na območju bivanja madžarske narodne skupnosti
- Povečanje prihodkov na kmetijah
- Povečan obseg ekološke proizvodnje na območju bivanja madžarske narodne skupnosti
- Izboljšana organiziranost in prepoznavnost kmetijske proizvodnje na območju bivanja madžarske narodne skupnosti
- Povečanje prihodkov iz naslova turizma in dopolnilnih dejavnosti

- Poseljenost, urejenost podeželja in kakovost bivanja na programskem območju

Rezultati in učinki investicije

- spodbujanje kmetijskih proizvajalcev k aktivni udeležbi pri razvoju »vzorčne kmetije« in uporabljanju modelov pridelave, predelave in krožnega gospodarstva na programskem območju pri svoji lastni pridelavi oziroma predelavi;
 - vzpostavitev črede 15 konj
 - vzpostavitev črede 20 glav govedi
 - vzpostavitev legla prašičev »mangalic« (30 prašičev)
 - vzpostavitev živalskega vrta domačih živali (20 vrst)
- spodbujanje javnih zavodov in drugih ponudnikov gostinskih storitev k uporabljanju vzpostavljenih modelov nabave lokalnih pridelkov oziroma živil;
 - vzpostavitev predelave lokalno značilnih mesnih izdelkov (zmogljivosti 10 ton letno)
 - vzpostavitev proizvodnje sadnih sokov (zmogljivosti 5000 litrov letno)
 - vzpostavitev logistike za lokalno oskrbo (zmogljivosti 1 tone dnevno)
- vzpostavitev modelov pridelave, predelave in krožnega gospodarstva upoštevajoč sodobne trende, inovativne pristope in naravne danosti programskega območja v kmetijstvu;
 - vzpostavitev 1 ha vzorčnega nasada špargljev
 - vzpostavitev 1 ha vzorčnega nasada namiznega grozdja
 - vzpostavitev infrastrukture za obiskovalce (parkirišče, sanitarije, sprehajalne poti)
- na »vzorčni kmetiji« vzpostaviti in razviti informacijski center in razvojno-raziskovalno enoto, ki bo delovalo na področju kmetijstva.
 - vzpostavitev zunanjih lokacij vzorčne kmetije za ohranjanje tradicij na področju kmetijstva in hrane
 - postavitev sončne elektrarne (primer samooskrbe)
 - vzpostavitev sistema trajnostne oskrbe z vodo (primer varčevanja in delne samooskrbe)
 - vzpostavitev trajnostnega sistema ravnanja z odpadki kmetije

Predvideni družbeni učinki in koristi

Pri krepitvi socialno-ekonomske osnove programskega območja se bodo dosegali merljivi in nemerljivi učinki ter koristi, ki jih bo prinesla investicija. Pozitivne učinke pričakujemo na vseh spodaj navedenih področjih:

- prenosa znanj, sodelovanja in povezovanja kmetovalcev
- povečanja obsega ekološkega kmetovanja
- varstva okolja povezanega s kmetijskimi dejavnostmi
- razvoja infrastrukture na podeželju in narodnostno mešanem območju
- spodbujanja generacijske pomladitve
- odzivanja na podnebne spremembe in povečanje odpornosti
- uvajanje programov za pametne in raznolike kmetijske dejavnosti
- krepitev socialno-ekonomske osnove podeželja in narodnostno mešanega območja.

7. UGOTOVITEV SMISELNOSTI IN MOŽNOSTI NADALJEVANJA POSTOPKOV

Glede na vrednost projekta v skladu s 4. členom Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Ur. list RS, št. 60/06) je potrebno pristopiti k izdelavi predinvesticijske zasnove in investicijskega programa.